Savinjski vestnik

LETO V., ŠTEV. 33 — CENA 6 DIN

Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Maslo. Naslov uredništva: Celje, Titov trg 1. Poštni predal 123. Telefon 7. Čekovni račun št. 620-1-90322-12 pri Narodni banki FLRJ v Celju. Tiska Celjska tiskarna v Celju. Četrtletna naročnina 75, polletna 150, celoletna 300 din. Savinjski vestnik izhaja vsako soboto.

CELJE, 16. avgusta 1952

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN ŠOŠTANJA

OB I. GASILSKEM FESTIVALU V LJUBLJANI

Gasilska organizacija je močan člen v izgradnji in obrambi naše domovine

Lični lepaki, ki jih je izdelal grafik Trpin, vabijo na Gasilski festival, ki bo v dneh 16. in 17. avgusta v Ljubljani.

Namen festivala je, da z množično udeležbo prostovoljnega gasilstva, disciplíniranim in strumnim izvajanjem vseh nastopov in dostojnim zadržanjem članstva pokažemo moč, udarnost in pripravljenost ter politično zrelost slovenskega gasilca-prostovoljca. Priprave so v teku tega leta in tudi že prej pokazale, da prostovoljno gasilstvo lahko s takim velikim nastopom dostojno manifestira svoje naloge ter pokaže pravo vsebino prostovoljnosti, gasilske discipline in močne zavesti, kar vse zagotavlja pomoč tistim, ki so je zaradi elementarnih nesreč potrebni. S strokovnim znanjem, ki si ga prostovoljno gasilstvo stalno širi zlasti po ustanovitvi Gasilske zveze LRS, hočemo pokazati delovnim ljudem, da smo v stanju očuvati dobrine in bogastvo, ki ga s svojim delom ustvarjamo, seveda če tesno sodelujejo z njim.

Tudi Mestna gasilska zveza Celje je v maju priredila v čast festivala in v okviru proslav 500-letnice mesta Celja »Gasilski teden« z obširnim programom. Namen tega tedna je bil predvsem popularizacija gasilstva in njihovih nalog med prebivalci. S predavanji, razstavo, požarnovarnostnimi ogledi, tekmovanjem in javnimi vajami so gasilske organizacije opozarjale prebivalstvo, da bo znalo preprečevati nevarnosti požarov, v sili pa tudi nastale požare omejiti. S sodelovanjem dimnikarjev so bila pregledana podstrešja, dimniki in druge naprave, ki lahko povzroče požar. Po tovarnah in naseljih so preizkusili požarnovarnostne naprave, hidrante, gasilne aparate in orodje ter vplivali na odstranitev pomanjkljivosti. Mestna gasilska zveza je v tednu gasilstva izdala svoj bilten in z izkupičkom od nabranih inseratov omogočila 150 gasilcem in gasilski godbi Tovarne emajlirane posode nastop na festivalu v Ljubljani. Člani in članice se pridno vadijo na dvorišču MLO in bodo nastopili z vajami s sekiricami.

Društva, včlanjena v Mestni gasilski zvezi, so zelo agilna. Dokaz temu so novozgrajeni gasilski domovi, kot v Gaberju in Zagradu, v gradnji so pa še v Lokrovcu in na Ostrožnem. Vsa društva so si nabavila lastna prevozna sredstva in so dobro opremljena. Le cevi so problem in seveda s tem v zvezi finančna sredstva. Članstvo je dobro izvežbano in disciplinirano. Kot primer naj navedem člana gasilskega društva Ostrožno brv. Franca Gaberška, ki se je posebno izkazal ob priliki zadnjega požara na Ostrožnem, ko je iz že podirajočega gorečega hleva rešil konja.

Poveljstvo Mestne gasilske zveze je organiziralo požarnovarnostno službo v svojem okolišu v času odsotnosti večine gasilcev, ki bodo sodelovali na festivalu tako, da je uvedlo v vsakem društvu dežurno službo, v primeru večjega požara bodo pa priskočila na pomoč tudi industrijska gasilska društva, tako da je požarna varnost vsekakor zagotovljena.

Za festival vlada med članstvom veliko zanimanje in že priprave govore, da bo festival dobro uspel, ki bo učinkovito sredstvo za razgibanje društev, članstva in ostalega prebivalstva.

Z našimi simboli in znaki na uniformah in praporih, predvsem pa z našim delom pokažimo, da smo sodobni gasilci — čuvarji ljudskega premoženja naše socialistične dežele. Dokažimo, da je prostovoljna gasilska organizacija, ponemajoč tradicije narodnoosvobodilne borbe, močan člen v izgradnji boljše bodočnosti naše domovine in močan člen v obrambi naše neodvisnosti.

Na pomoč! J. K.

Šoštanjčani gradijo planinski dom pod Plešivcem

Planinsko društvo v Šoštanju gradi skupaj s sindikatom Usnjarne na Št. Vidu pod Plešivcem nov planinski dom, ki utegne zaradi svojega položaja ob avtomobilski cesti Šoštanj—Črna, ter na delitvi potov za Uršljo goro, Smrekove in Tolsti vrh postati prav vabljiva izletniška točka za vse, ki si z vozili žele skrajšati pot do hribov. Dom bo stal v višini 1180 metrov in bo kakih 14 kilometrov oddaljen od Šoštanja.

Planinski dom je pravzaprav že pod streho in tudi notranja dela lepo napredujejo. V njem bo prostora za 40 postelj, poleg tega pa bo še skupnih ležišč za 80 ljudi. Oskrbljen bo s tekočo vodo in električno razsvetljavo. Finančna sredstva za gradnjo doma prispeva v glavnem sindikat Usnjarne, sicer pa se vsa dela izvajajo prostovoljno. Mnogi ljubitelji planin uporabijo del svojega letnega dopusta za prostovoljno delo pri gradnji doma. Po dosedanji evidenci je bilo tani in letos opravljenih že okrog 30.000 prostovoljnih delovnih ur.

Poleg tega, da bo dom prijetno izhodišče za ture na vse strani, bo važen tudi za smučarje. V bližini doma bodo poleg idealnih smučišč zgradili še 45 metrsko skakalnico, tako da bo dom pozimi prav tako vabljiv kot poleti. Načrte za skakalnico je izdelal naš znani ing. Bloudek iz Ljubljane. Upamo, da bodo dela pri ureditvi doma kot zgraditvi skakalnice gotova do jeseni, tako da bo dom prav kmalu lahko predan svojemu namenu v veselje vseh ljubiteljev gora in belega športa iz Šaleške in Mežiške doline.

OGLAS V „Savinjskem vestniku" ZANESLJIV USPEH!

Obiralci, pohitite — dozoreli hmelj vas čaka!

V Savinjski dolini bodo pričeli z obiranjem hmelja po 15. avgustu in to seveda po zrelosti nasadov ter presoji posameznih hmeljarjev.

Za obiralce hmelja je v času od 10. 8 do 10. 9. odobrena polovična vožnja za III. razred brzih in potniških vlakov z vseh postaj na področju LR Slovenije in Hrvatskega Zagorja do postaj Petrovče, Žalec, Šempeter in Polzela. Ker velja polovična vožnja samo za navedene postaje, si morajo obiralci kupiti na odhodni postaji celo vozno karto do ene izmed teh postaj. Poleg vozne karte morajo obiralci zahtevati obrazec K-13, katerega izpolnijo in podpišejo, odhodna postaja ga pa žigosa. Ta vozna karta velja z obrazcem za brezplačen povratek le tedaj, če občinski ljudski odbor, kjer je bil obiralec zaposlen, potrdi, da je obiral hmelj. Pri povratku pa mora obiralec hmelja dati žigosati obrazec na dotični postaji, do katere je bila ob prihodu kupljena vozna karta. Vsi koristniki znižane vožnje morajo imeti pri sebi tudi osebno izkaznico.

Še nekaj nasvetov za obiralce. Hmelj mora biti lepo obran, brez vejic, listja in rjavega hmelja. Zato se mora slednji ločeno obirati, ker se s tem izboljša kvaliteta. Slabo obrani hmelj bodo po prevzemu ponovno prebrali, hmeljarju pa bodo odtegnili odgovarjajoči znesek za to delo. Zaradi tega je hmeljar tudi upravičen zahtevati od obiralca, ki je hmelj slabo obral, da ga ponovno prebere, če pa tega ne stori, mu lahko odtegne pri škafu 2 do 8 din za prebiranje.

To leto bodo prejeli obiralci hmelja pri celodnevni hrani 25 din od škafa, brez hrane pa 30 din.

Hmeljarji bodo morali zlasti paziti pri sušenju hmelja ter ga sušiti pri temperaturi 45 stopinj do največ 50 stopinj C, ker bi sicer zažgali lupulin, ki mora biti svetlo rumene barve. Pri višjih temperaturah postane lupulin rjavkaste barve in izgubi na vrednosti.

Za vse informacije se naj obračajo tako hmeljarji kot obiralci na »Hmezad« Žalec, številka telefona 22.

Proračunske ustanove morajo biti dosledne pri izterjavi lastnih dohodkov

Ko so pretekli teden na seji Sveta za gospodarstvo govorili o problemu proračuna MLO, ki je zaradi nedoseganja planiranega družbenega dohodka močno prizadet, je bilo med drugim govora tudi o proračunskih ustanovah, ki imajo svoje dohodke.

V razpravljanje je prišla ustanova, ki sicer ne spada v kompetenco Sveta za gospodarstvo, vendar je njen primer značilen in najbolj občuten.

Celjska bolnica dobiva ogromne vsote za svojo družbeno koristno nalogo. Nihče ne trdi, da so predvidene vsote previsoke za to ustanovo, ki bo sčasoma morala dobivati še več, ker nam to narekuje skrb za zdravje delovnega človeka. Spričo teh nalog in važnosti, ki jo opravlja zdravstvo v današnjem času, si v bolnici premalo prizadevajo realizirati lastne dohodke iz prepričanja, da ji proračunske vsote v celoti pripadajo in da temu ni oporekanja. To je pa škodljiv pojav, ki ga je treba odstraniti.

Bolnica sprejema v zdravljenje poleg socialnih zavarovancev tudi privatnike, a večji del teh je na področju celjskega zaledja, tudi izven meja okoliškega okraja. Vsi ti bolniki oziroma njihovi redniki so dolžni plačati vse stroške, ki nastanejo z njihovim bivanjem v bolnici. Le-ti so torej vir lastnih dohodkov bolnice, toda precej zanemarjeni vir. Vodstvo bolnice se za izterjavo teh dohodkov oziroma poravnavo dejanskih stroškov ne zanima dovolj, jih prepušča, da se nabirajo v velike vsote in jih potem odlaga Svetu za zdravstvo. To je popolnoma napačno. Bolnica je ustanova z delavskim svetom in upravnim odborom, kako pride torej do tega, da nekdo drug rešuje njene finančne posle? Zaradi tega malomarnega odnosa do lastnih dohodkov se v prvi vrsti slabijo proračunska sredstva MLO. Z druge strani slabi tak pojav gmotno stanje bolnice same, ki bi si z lastnimi dohodki dvignila denarna sredstva. A tretja nepravilnost je v tem, da se s tako nedoslednostjo okoriščajo neupravičeni do zdravljenja iz proračunskih sredstev.

V današnjem času zavisi plačni fond in skratka vse gospodarstvo od doseženega delovnega učinka in rentabilnosti v podjetjih. So tudi primeri, ko nekateri delavci in uslužbenci ne dobijo polne plače. Zakaj bi torej ravno bolnici dajali izjemni položaj in jih varovali skrbi za dobro gospodarstvo?

Popolnoma pravilen se mi zdi predlog gospodarskega sveta, ki pravi, da bi naj merilo za črpanje sredstev iz proračuna MLO bilo prizadevanje kolektiva bolnice tudi v pogledu realizacije lastnih dohodkov. Seveda morebitno omejevanje ne sme iti na račun bolnikov, ki za morebitno brezbrižnost niso nič krivi.

Res je dolžnost MLO, da daje, toda dolžnost bolnice je tudi, da štedi in ne samo troši. Štednja v bolnici bi našla hvaležno polje tudi v tem, da bi z morebitnimi pregledi ugotavljala, če so posamezni bolniki s potrdili o slabem premoženjskem stanju zares brez sredstev. Pripominjam, da se še vedno godijo nepravilnosti po naših ljudskih odborih v pogledu izdajanja tovrstnih potrdil.

Bilo bi priporočljivo, da delavski svet bolnice o tem razpravlja.

Ob 500-letnici Celja

Kmetijska razstava v Celju

Kaj bi naj povedal za uvod? Predvsem to, da ne samo ljudje, ki se bavijo s kmetijstvom, temveč tudi čas, ki smo ga preživeli in v katerem živimo in zahteva svoje. Zahteva prikaz uspeha in dela našega kmetijstva, dviga naše vasi ter njene perspektive in revijo rezultatov truda vloženega v zemljo. Zaradi tega se priključujem vsem tistim in ti so v prepričljivi večini, ki pozdravljajo in z radovednostjo ter zanimanjem pričakujejo kmetijsko razstavo v Celju. Kmetijsko razstavo, ki bo v okviru gospodarske razstave ob 500 letnici mesta Celja od 30. VIII. do 15. IX. 1952 na Mestni ekonomiji Lava pri Celju.

Že sam bežen pregled sodelujočih jamči za uspeh, ki bo nedvomno popoln, če bodo organizatorji, v kar ne dvomim, v polni meri doprinesli svoj delež. Med drugimi sodelujejo: Državna posestva, KDZ, KZ, OZZ, HMEZAD, Agrotehnika, Kmetijski magazin, Semenarna, Društvo rejcev malih živali, Čebelarska društva, Gozdno gospodarstvo, Ribarska zadruga, Tovarna poljedelskih strojev Maribor, Tovarna poljedelskih strojev »Pobjeda« iz Petrovaradina, »Osječka levaonica železa i tvornica strojeva Osjek«, Industrija motorjev Rakovnik, »Zadrugar« tovarna poljedelskih strojev iz Zemuna, »Proleter» tovarna poljedelskih strojev Leskovac, »Žarko Zrenjanin« tovarna poljedelskih strojev Vršac, Tovarna verig Lesce, Metalni zavod »Tito« Skoplje, »Kreka« tovarna poljedelskih strojev Tuzla, »Aleksander Rankovič« tovarna motorjev Reka, Kmetijski magazin Ljubljana itd.

Posebno bi poudaril sodelovanje proizvajalcev poljedelskih strojev, strojev brez katerih si sodobnega obdelovanja zemlje ne moremo zamisliti in ki so sestavni del kmetijstva dvajsetega stoletja, da o kmetijstvu socialistične dežele sploh ne govorimo. Predvsem pa to, stroji so domači, jugoslovanski proizvod, ki po kvaliteti ne zaostajajo za inozemskimi in jih v gotovih ozirih celo prekašajo, ter smo tudi v tem pogledu skoraj neodvisni od inozemstva. Končno bo pa brez predgovora kvaliteto strojev pokazala praktična demonstracija razstavljenih strojev 31. avgusta od 8 do 14, pod vodstvom strokovnjakov Tovarne poljedelskih strojev v Mariboru in Kmetijskega magazina Celje, kateri bo sledila razprava, na katero so povabljeni vsi, ki jim je razvoj kmetijstva pri srcu in ki se zanj zanimajo.

Razstavi goveje živine, svinj in malih živali bo pridružen pregled razvoja hmeljarstva, drevesničarstva, vrtnarstva razstava umetnih gnojil, krmil in zaščitnih sredstev vseh vrst. Prikazano bo delo Veterinarske bolnice kot je umetno oplojevanje živine in ravnanje z modernimi veterinarskimi instrumenti.

Poseben prostor bo posvečen razvoju kmetijskega šolstva od osvoboditve do danes. Tudi vinske poizkušnje ne bo manjkalo, organiziralo jo bo Kmetijsko gospodarstvo Slov. Konjice.

K vsemu temu pa še to, da bo na železnici 50% popust za obiskovalce razstave.

Vrnili smo se trikrat udarni

V petek zjutraj se je vrnila Prva celjska srednješolska mladinska delovna brigada »Dušana Finžgarja«, ki je delala v Hercegovini na izgradnji proge in ceste Konjic—Jablanica. Brigada je štela 83 zdravih in močnih fantov iz Celja, Murske Sobote in Slovenj Gradca.

Ko smo 6. julija zjutraj prišli v Ostrožac, so nas lepo sprejeli člani Glavnega štaba mladinskih delovnih brigad in nas takoj odpeljali v naše taborišče Rasadnik, ki je eno izmed najlepših na celotnem gradilišču. Tu smo se nastanili pod šotorom med sadovnjaki v prelepi dolini Neretve. Brigadirji so bili navdušeni nad pokrajino. Takoj smo pričeli z urejevanjem našega naselja. Nekateri so kopali jame za odpadke in jarek okrog šotora, drugi pa so delali igrišče za odbojko, košarko in druge prostore za atletiko. V bližini našega taborišča smo imeli odličen prostor za kopanje. Neretva je tu sicer zelo bistra in nevarna, toda poleg šotora je v razdalji kakih štirideset metrov tekel stranski odliv, v katerem je bila voda mirna, čista in globoka. Tu smo si napravili skakalnico in gol za vaterpolo.

7. julija je brigada začela delati na najvažnejšem objektu poleg hidrocentrale v Jablanici, na izgradnji viadukta v vasi Ribići blizu Ostrošca. Izkopavali smo gramoz in ga prevažali z vagončki na razdalji petsto metrov ter betonirali nosilne stebre viadukta. To so mogočni stebri, ki bodo po dograditvi visoki od 15 do 42 metrov. Gradnja teh stebrov je zelo precizna, ker bodo kasneje več kot 35 metrov pod zemljo, ko bo tiste kraje zalilo veliko Neretljansko jezero. Tu je naša brigada opravila 15.600 delovnih ur v vrednosti okrog 400.000 din. Dnevno normo smo presegali od 10 do 110 odstotkov, kar je zelo lep uspeh, ker je delo pri izkopavanju in prevažanju gramoza z vzpenjačo ter betoniranju zelo naporno. Toda trdna volja brigade je bila, da se vrne v Celje udarna. Odločili smo se, da hočemo častno predstavljati celjsko mladino med mladino iz ostalih republik, ki je delala na istem gradilišču. Tu so delali Cazinci, Čakovčani, Sarajevčani in drugi. Po dolini Neretve se je med brnenjem strojev razlegala slovenska pesem. Ropotanje vagončkov, udarjanje lopat, škripanje samokolnic se je razlegalo daleč v dolino Neretve. Rjava telesa, ožgana od sonca, so se upogibala, mišice so se napenjale... Šef gradilišča inž. Ilić mi je nekega dne pristopil in z zadovoljstvom dejal: »Druže komandante, vaši momci su valjani i dobro rade. Mi imamo naše zlato — našu omladinu, koja si sama stvara sretniji i ljepši život.« Po napornem sedemurnem delu je sledilo dobro kosilo. Ves svoj prosti čas smo izrabili za kopanje, spanje in fizkulturne igre. Imeli smo dva atletska dvoboja s Čakovačko in Kranjsko brigado. Kranjčane smo premagali, s Čakovčani pa smo imeli enako število točk. Lepi rezultati so bili doseženi v skoku v višino, teku na 1000 in 100 metrov, metu krogle in v skokih v daljino.

V našem taborišču sta bili samo dve brigadi: Čakovačka in naša. S sosednjo brigado smo se dobro razumeli; prirejali smo skupne prireditve za proslavo 22. in 27. julija — dnevov vstaj slovenskega in hrvatskega naroda, skupno smo prirejali družabne večere in plese, se skupno veselili njihovih in naših delovnih uspehov.

Hrana je bila dobra in kvalitetna. Sadje smo dobivali skoraj vsak dan. Od začetka so nam delili češnje, kasneje hruške, jabolka, dinje, lubenice, slive in fige.

19. julija smo si ogledali gradilišče hidrocentrale na Jablanici. To je eden največjih objektov naše petletke. Tu dela okrog 800 naših najboljših inženirjev specialistov. Res, mogočna in smela zamisel naših strokovnjakov! Vsa hidrocentrala bo zgrajena pod zemljo v skali. Ob sotočju reke Neretve in Rame se gradi ogromen jez, ki bo visok 84 metrov. Za jezom bo nastalo 36 kilometrov dolgo Neretljansko jezero, ki bo zalilo vso dolino Neretve od Konjica do Rame. Od jeza vodi skozi hrib 2 kilometra dolg predor, po katerem bo tekla voda iz jezera v padcu 120 metrov na ogromna turbinska kolesa. Premer turbinske osi bo znašal 2 metra. V velikanski podzemski dvorani pri Jablanici bodo montirali generatorje. Podzemska dvorana, imenovana »Strojara«, je dolga 120, široka 40 in visoka 36 metrov. Ko človek zagleda ta gigant, mu stopi pred oči silna moč in volja našega delovnega človeka, ki skoraj s primitivnimi sredstvi ustvarja tako velikanske objekte, ki so redki v visoko razvitih industrijskih deželah.

Življenje v brigadi je bilo zelo pestro. Delovni uspehi so bili iz dneva v dan večji. Kot priznanje za našo marljivost in disciplíniranost pri delu nas je Glavni štab mladinskih delovnih brigad na izgradnji proge Konjic—Jablanica proglasil za trikrat udarno brigado, kar je dober uspeh na enomesečni delovni akciji. Izpolnili smo svojo obveznost, ki smo si jo postavili na naši brigadni konferenci, ko smo napovedali tekmovanje ostalim brigadam na našem gradilišču v čast VI. kongresa KPJ. Najboljše brigadirje, ki so se posebno izkazali pri delu, je Glavni štab nagradil s tem, da jim je podelil naslove udarnikov in pohvaljenih. Ti mladinci so ponos naše brigade. Med udarniki in pohvaljenimi so: Debeljak Marjan in Farič Franc iz Murske Sobote, Kolar Marjan, Ledinek Miha in Uršej Miha iz Slovenj Gradca, Fric Vlado, Kučuk Rade, Stojan Andrej, Sruk Vlado iz Celja in drugi. S pomočjo Mestnega komiteta LMS Celje in glavnega štaba je štab brigade organiziral vrnitev preko morja. Tako smo si ogledali lepi Mostar, Kardeljevo in večji del jadranske obale. Napravili smo veliko turo, na kateri smo veliko videli in spoznali mnogo nam doslej neznanih krajev. Saj smo prepotovali večji del Bosne in Hercegovine ter Hrvatske: od Doboja preko Zenice, Sarajeva, Konjica, Mostarja, Kardeljeva, Makarske, Splita, Šibenika in Reke. Vsem nam se bodo močno vtisnile v spomin lepote Neretljanske doline in našega Jadrana. Veliko brigadirjev je bilo med nami, ki so prvič videli morje.

Vsak izmed nas, ki smo bili na tej delovni akciji, bo ohranil najlepše spomine. Vrnili smo se z zavestjo, da smo izpolnili svojo dolžnost do naše skupnosti in dali svoj majhen delež pri mogočni graditvi naše lepše bodočnosti — pri graditvi socializma v naši domovini.

Višekruna Piljo.

Pogovor z dopisniki in sodelavci

Letos je »Savinjskemu vestniku« uspelo pridobiti že kar lepo vrsto dopisnikov. V Celju jih je že približno 25, ki se redno oglašajo. V celjski okolici jih tudi 12 kar pridno dopisuje, medtem ko je v šoštanjskem okraju stanje najslabše, saj se redno oglašata le dva dopisnika. Poleg teh dopisnikov, ki jih smatramo že za stalne, se od časa do časa oglašajo tudi drugi.

Uredništvo želi imeti z dopisniki tesen stik, da bi na ta način omogočili lažje pisanje in da bi vsaj približno vedeli, kaj in kako naj pišejo. V povezavi z uredništvom naj bi izvedeli za naše želje in tudi težave, ki jih večkrat imamo pri priobčevanju njihovih dopisov. Seveda bi bilo najbolje, da bi se dopisniki in sodelavci večkrat sestali ter se pogovorili o vseh vprašanjih, ki zanimajo njih in nas obenem, prav tako bi bilo zaželeno, da bi bili z dopisniki v stalnih pismenih stikih. Ker pa je to zvezano s precejšnjimi stroški in izgubo časa, se bo uredništvo pogovorilo s svojimi dopisniki in sodelavci na ta način.

Najprej hočemo poudariti, da bo naš list kot glasilo Fronte izpolnil svojo nalogo le tedaj, če bodo v listu sodelovali tudi funkcionarji. Čim več frontovcev bo sodelovalo pri listu, med njimi seveda tudi čim več naših vodilnih tovarišev, tem bolj bo lahko list veren odraz dela in naporov naših množičnih organizacij, ljudskih odborv ter delovnih ljudi sploh. Edino tako bo list odraz naše stvarnosti, ki je povezana s pestrim življenjem v naših mestih, trgih in vaseh.

V prvi vrsti je potrebno spregovoriti o tem, kaj in kako dopisovati v naš list. Dopisi, ki jih prejemamo, nam narekujejo, da je potrebno njihovo vsebino usmerjati in najti način, da se z dopisniki večkrat porazgovorimo o njihovem pisanju. Mnenja smo, naj se dopisuje predvsem iz tovarn in podjetij, iz kmetijskih zadrug, iz množičnih organizacij, zdravstvenih in drugih ustanov, iz šol, iz športnih organizacij in podobno. Seveda ne gre, da bi pisali kar si bodi. Dopisi in članki naj bi bili nekakšna šola za nas vse, zato naj bodo pisani splošno. Izogibajmo se samih ugotavljanj. V dopisu naj bo zajeto neko tehtno vprašanje, ki ga naj dopisnik obdela v zgoščeni obliki. Le tako bodo dopisi življenjski in zanimivi. Ker izhaja list enkrat tedensko, se večkrat zgodi, da moramo preobširne dopise, ki so večkrat opremljeni z nepotrebnimi uvodi in zaključki, skrajšati. Manj važne ali preveč osebne dopise, ki niso poučni in vzgojni za ostale, pa sploh ne objavljamo. Zato naj nam naši dopisniki ne zamerijo, kajti zavedati se morajo, da je glavna naloga našega lista pomagati našim delovnim ljudem, spoznavati našo družbeno stvarnost, jim dajati pobudo in nasvete pri njihovem delu v množičnih organizacijah in podjetjih, pri sodelovanju v ljudski oblasti, pri preobrazbi našega zaostalega kmetijstva, odkrivati napake in pomanjkljivosti in pomagati le-te odpraviti. Zato naj bodo dopisi pisani v tem smislu, naj bodo življenjski, ne predolgi (največ dve tipkani strani) in dostavljeni uredništvu najkasneje vsako sredo. Če bodo dopisi odgovarjali tem pogojem, bodo zanesljivo objavljeni. S takimi dopisi bo list svojo agitacijsko in mobilizacijsko vlogo dobro izpolnil, hkrati pa bo postal pester in zanimiv. Tudi manj važne dogodke iz raznih krajev bomo v listu registrirali, v kolikor bo prostor na razpolago, zato vam priporočamo, da take dogodke opišete v kratki zgoščeni obliki. S tem nam boste prikrajšali dosti časa, ki ga porabimo za skrajševanje teh novic.

Naša želja bi bila, da dobivamo čimveč dopisov in člankov iz najrazličnejših področij naše dejavnosti in iz najrazličnejših krajev našega območja. Vprašanje, ki ga presodite za tehtno (važno za delo in življenje pri vas) in vredno, da o njem spregovorimo v našem listu, napišite preprosto, kakor bi o njem govorili s svojim tovarišem. Prav tako si ne delajte skrbi zaradi slovničnih napak ali pisave; zadostuje, da je dopis čitljiv in podpisan s polnim imenom in priimkom ter z označbo točnega naslova. Kajti nepodpisani dopisi romajo v koš. Nobenemu našemu sotrudniku ne želimo odmerjati dolžine prispevka, ker bi to ne bilo pravilno. Vendar naj vedo vsi — i sotrudniki i bralci — da je naš cilj objavljati čim krajše, čimbolj tehtne in tudi čimbolj razumljive prispevke.

Kljub temu, da je naš list v letošnjem letu napravil korak naprej v pridobivanju novih dopisnikov, kar se pozitivno kaže tudi v samem listu, so še kraji, kjer se dopisnik javi le nekajkrat na leto ali pa dopisnikov sploh nimajo. Kar cela vrsta jih je: Petrovče, Žalec, Polzela, Šempeter v Savinjski dolini, Šentjurij pri Celju, Laško, Planina, Kozje, Slivnica pri Celju, Dobrna in Dramlje. V šoštanjskem okraju naj bi se okrajni frontni odbor bolj pobrigal za organizacijo dopisniškega omrežja, kajti dva dopisnika nikakor ne moreta zajeti vsega, kar bi bilo vredno, da najde mesta v našem listu. Prav tako tudi sindikalne podružnice v Celju in okolici so doslej storile bore malo, da bi o njihovem delu preko našega lista izvedeli tudi drugi ljudje.

Za danes dovolj. Našim stalnim dopisnikom in sodelavcem želimo kar največ uspeha pri delu. Dopisnike iz okolice pa pozivamo, da se zglase v našem uredništvu vselej, kadar jih pot zanese v Celje. Pri nas bodo dobili potrebna navodila za pisanje, obenem pa bodo dvignili honorar za priobčene članke. Ostalim bomo honorar nakazali ob koncu leta. Tam, kjer še nimajo dopisnika, naj bi frontni odbor ali sindikalna podružnica iz svoje srede izbrala tovariša, ki bo dopisoval v naš list. Tako bodo naši delovni ljudje izvedeli še marsikaj zanimivega in poučnega, list bo pa postal še bolj pester in privlačen.

Uredništvo.

DELOVNI KOLEKTIV USNJARNE V SLOV. KONJICAH
naj sam prepreči diktaturo direktorja

Po gospodarskih uspehih lahko tovarno usnja »Konus« v Slovenskih Konjicah postavimo v vrsto tistih slovenskih podjetij, ki presegajo družbeni plan proizvodnje in akumulacije, ki razvijajo in izboljšujejo proizvodnjo. Tako je delovni kolektiv tovarne usnja ustvaril v prvem polletju letošnjega leta nekaj desetin milijonov več dohodkov, kot je bilo predvideno, tako da bodo te dni lahko razdelili tudi precejšnjo vsoto dobička.

Istočasno moramo zabeležiti, da je prav v kolektivu usnjarne v Konjicah zelo malo demokracije, da je je vedno manj, oziroma da se vedno bolj uveljavlja diktatura direktorja Franca Zavašnika. Direktor Zavašnik se je svoj čas zelo boril za ureditev razmer v tovarni oziroma v vseh Konjicah, vendar je pri mnogih stvareh zašel na napačna pota.

Oglejmo si nekaj stvari, ki ne bi smele biti.

Direktor ima preveč oster nastop, ki se je izražal najhuje v primerih, ko so nekateri ljudje kritizirali njegovo delo. Taki ljudje so potem bili kaznovani ali celo odpuščeni, čeprav niso zakrivili nič hudega. Tako je bil Bretoncelj odpuščen, ker je povedal, da ima direktor ugodnosti pri industrijskem magazinu, odpoved je dobil delavec ekonomije Grašič, ker je govoril, da je vozil neke vreče pšenice na dom nabavljača Marguča (pozneje ga bomo še imenovali), Ozebkova je dobila odpoved predvsem zato, ker v tovarniški brivnici ni dala prednosti direktorjevi ženi. Istočasno pa niso bili odpuščeni nemčurka Anita Šenveter ali klerikalec Šelih, kar je zahtevala partijska organizacija. Šelih je bil kasneje imenovan celo za šefa mezdnega oddelka. Člani Partije so tudi zahtevali, da direktor zamenja sekretarja podjetja Štruca in komercialnega direktorja Humeka, ki sta oba povezana z znanim rovarjem arhidiakonom Tovornikom in sta tudi oba aktivna cerkvena pevca. Prav tako direktor ni sprejel kritike članov Partije, ker je na velikonočni ponedeljek, ko so vsi delali, odpeljal svojo družino na dom na Gorenjsko.

Zaradi takega nastopa direktorja so se ga pričeli mnogi bati, ker so se bali za službe. Največ odraza pa je imelo to pri delavskem svetu. Tako pravijo člani upravnega odbora, da direktor sam sestavlja dnevne rede zasedanj, sam govori na zasedanjih in tudi pretežno sam daje predloge. Krivda je sicer tu na vseh članih delavskega sveta, ker niso znali ali upali uveljaviti svojih pravic in dolžnosti, ki so jih prevzeli ob izvolitvi, vendar, če upoštevamo, da so naši delavski sveti še mladi in šele prevzemajo posle od direktorjev in višjih gospodarskih združenj, bi bila prva naloga prav na direktorju, da pomaga na vse načine, da se uveljavi delavski svet.

Podobno je tudi s sindikalno podružnico, ki je v glavnem le na papirju. Tako n. pr. večina članov kolektiva sploh ne ve, kdo je predsednik sindikalne podružnice. Govore tudi tu, da je novega predsednika postavil direktor sam, ko je prejšnji predsednik zbolel, in tako dalje.

O HIŠAH IN DRUGIH STVAREH

Med kolektivom usnjarne in tudi izven njega kroži mnogo govoric tudi o tem, da direktor gradi hišo ob Bohinjskem jezeru, ki stane najmanj poldrug milijon dinarjev (direktor je imel doslej le 7070 din prejemkov mesečno). Predvsem moramo omeniti, da je kupoval les po raznih krajih Štajerske, ga tu dal žagati in vozil v Bohinj. Direktor je kupil od tovarne tudi motorno kolo (750 ccm) za okrog 30.000 din, medtem ko je svojega prodal za preko 100.000 dinarjev. Očitajo mu tudi, da je brez vprašanja odpeljal v KZ Tuhinj pri Kamniku precej usnja, za katerega je zadruga plačala 240.000 din, itd.

Še več stvari očitajo člani kolektiva dosedanjemu nabavljaču in vodji menze Marguču, ki ga je doslej direktor ščitil. Marguč je bil prekupčevalec že pred vojno, med vojno nemški žandar, po vojni pa je špekuliral naprej, zaradi česar je bil leta 1947 obsojen na leto dni zapora in zaplembo večine premoženja (posestva). Ta Marguč se je leta 1948 zaposlil pri »Konusu« in danes prijadral že tako daleč, da je lahko kupil v Celju dvonadstropno hišo (Zidanškova 23) skupaj s sestro za 500.000 din, da je pozimi kupil svoj nekdanji poltovorni avto od tovarne itd., prekupčeval z živino, obdeluje pa s sestro tudi še posestvo z 10 ha zemlje, za katero plača zelo malo davka in najemnine. Partijska organizacija podjetja je že nekajkrat zahtevala, da se Marguč odpusti, posebno še, ker je z ženo neomejeno kapljeval v menzi, kjer so bile često ukradene tudi razne stvari (radio, namizni prti, salame itd.), vendar je uspela šele ta mesec izposlovati odpoved.

Mimogrede povedano se druži z direktorjem tudi upravnik ekonomije Pirnovar, ki mu je dajal vino po nižji ceni, potem mehanik Erjavec, ki tudi gradi hišo v Konjicah (v tovarni je kupil tudi fotelje), poleg tega pa je upravnik zadružnih podjetij, bivši okupatorjev sodelavec, predsednik OF v Konjicah in obenem še privatni brivec s tremi ljudmi — Šuc, ki gotovo ne spada na tak položaj.

Posebno hudo je pri tej zadevi to, da direktor kritike s strani partijske organizacije ni pravilno sprejel. Tako se je na naslednjem zasedanju delavskega sveta znašal nad kritiki, jih imenoma pozival, kaj imajo čez njega, ker jim daje lepe plače (on torej!) itd. Istočasno je poudarjal svoje pravice odpuščanja, premeščanja in sprejemanja ter poudarjal potrebo discipline. Kritike je mimogrede imenoval »klapo«, dva med njimi, mojstra Kavčiča in delavca Langerholca pa je takoj dal premestiti na drugo, slabše delo.

Vsekakor bi bilo v tovarni usnja v Konjicah treba več odločnosti delovnega kolektiva, ki po zakonu o delavskih svetih sam upravlja podjetje in daje naloge direktorju. Prav te besede — delavsko upravljanje in pa socialistična demokracija — bo treba v Konjicah zapisati z debelimi črkami, da jih bodo videli vsi — in tudi vsi sodelovali pri upravljanju podjetja in reševanju vseh vprašanj.

—ko

PRVO MENI – NATO PA...

Še se najdejo duhovniki, ki so preživeli zadnjih deset let v popolni temi. Eden takšnih je tudi dekan v Sp. Rečici ob Savinji g. Požar Alfonz. Pri njem se pač res ni nič spremenilo.

Že v stari Jugoslaviji je kazal sovražno stališče do delovnega ljudstva. S prižnice je izlival nebroj »besed« na komuniste, na ljudi sploh. Seveda to svoje delovanje (mržnjo!) opravičuje s tem, da je bila takrat takšna navada, da je duhovščina s prižnice vodila borbo proti »komunizmu«. Toda to je bilo takrat! Ali je danes kaj drugače pri njem?

Leto 1942 in pozneje je bilo zanj zelo »plodovito«. Ko je živel za okupacijske dobe »preganjan« v Stični, je pod okriljem belogardistov in škofa Rožmana v miru pripravljal pridige za poznejše čase ali kot sam pravi »za satanove čase«. Predvideval je, da bo cerkev izgubila posvetno oblast, zato se je za borbo proti novi oblasti tem bolj pripravil. V teh letih je napisal številne pridige, ki jih pridiga še danes — pomislite — še danes! Po vseh teh spremembah, ki so nastale v družbeni ureditvi pri nas, pa g. Požar še vedno tava v temi in pridiga, pridiga same stare pridige. Toda v pridigah ne govori o veri, kaj ta njemu mar; pač pa se spušča v druge »posvetne reči«.

Neverjetno »skrb« posveča mladini — zanjo se zelo boji.

»V današnjih divjih časih, ko te od vseh strani obdaja pohujšanje in greh,« je govoril 8. decembra 1946 in 1951 na shodu Marijine družbe v Rečici ob Savinji, »kdor ima oči, mora spoznati z grozo, da slabše kakor zdaj zastran mladih ljudi skoraj ne more biti več.«

»Uboga« mladina, ker nimaš več tako »skrbnih« očetov. Toda o tej »skrbi« vedo ljudje marsikaj povedati. Zveza slovenskih žena iz Clewelanda v Ameriki se je obrnila na župni urad v Rečici ob Savinji s prošnjo za sporočilo, kdo bi razdelil pakete, ki jih je organizacija poslala slovenskim otrokom. Gospod Požar je »čisto pozabil« na organizacijo Rdečega križa pri nas in se je kar sam ponudil. Ko je dobil pakete, jih je delil »svojim otrokom« (tistim, ki še niso bili pohujšani!?). Pravijo, da je delil po načelu: Prvo meni — nato pa tebi, če še kaj ostane!

In njegove pridige? Kaj pravi v njih?

Ko govori o »najbridkejših dneh svojega življenja«, pravi: »Naše osebe so nič (s tem se strinjamo, g. dekan), lahko nas uničujete, nas prezirate, če vam je to drago, storite nam s tem le najlepšo uslugo, pomagate nam do krone mučeništva.« (Spisal v Stični 29. 6. 1942 — pridigal v Kokarju 29. 6. 1946 ob 10. uri.) Toda po šestih letih g. Požar še ni ne mučenik, niti krone nima na sebi. Pač pa ima na sebi nekaj drugega: utajo dohodkov!

Sam priznava, da je imel v lanskem letu 66.605 dinarjev osebnih dohodkov, od katerih bi moral plačati 4,7% davka, kar bi zneslo le 3130 din, toda, ker je rabil za sebe nekaj več denarja, ker so »grozni davki«, je prijavil Upravi za dohodke v Šoštanju le 30.000 dinarjev osebnih dohodkov. Tudi pri cerkvenih dohodkih si je »pomagal« na ta način in prijavil le 35.000 din, sam pa pravi, da je imel 77.244 din dohodkov. Tako je utajil le 78 jurčkov. Pa tudi dohodkov nadarbinskega posestva ni prijavil, »ker to ni smatral za potrebno«.

»V čudnih časih smo« (sedaj se pritožuje na te čase, kjer lahko utaji denar, podvržen davku, čase, v katerih se mu zelo dobro godi — seveda krone še nima!) je dejal na shodu Marijine družbe dne 4. 4. 1952 (letos — da ne bo pomote!), ko je molil boga: »Pomnoži nam vero.«

Toda v tem nagovoru v Rečici ob Savinji je povedal nekaj nad vse zanimivega, kar si je vredno zapomniti.

»In prav nič se ne čudim,« je dejal, »da dandanes toliko ljudi, ki niso bili nikdar trdni v veri, isto čisto izgube... in pri tem se jim godi nadvse dobro, saj uživajo nebesa na zemlji, kar jim poželi trebuh (dekanov vulgarni izraz za želodec!) si lahko privoščijo... oblačijo se kakor svoj čas grofi in knezi v najboljše blago, imajo na razpolago vse zabave, ki si jih želijo, skratka, ne more se jim goditi boljše, kakor se jim.«

To so besede gospoda dekana. Ni mu všeč, da se pri nas življenje delovnih ljudi zboljšuje. Rad bi nazaj tiste čase, ko je le peščica ljudi lahko uživala »nebesa na zemlji«, dočim je nebroj ljudi hodilo »s trebuhom za kruhom«, dekan pa mu drugega ni dal, kot božji blagoslov, ki mu ni prinesel kruha.

Toda kolo zgodovine gre naprej svojo pot, dekan g. Požar pa tega ne vidi in še vedno tava v temi, še kar naprej goni lajno iz leta 1942...

Obrtniki se kljub ugodnim pogojem branijo sprejeti vajence

Od 400 obrtnikov je 20 prijav — 15 strok vajencev sploh nima — Za zidarski in tesarski poklic ni interesentov

Pri Mestni obrtni zbornici se je sestala komisija z nalogo, da pomaga pri vključevanju doraščajoče mladine v obrtne poklice.

Prijavljenih interesentov, ki se žele izučiti obrtnega poklica, stanujočih v mestu in najbližji okolici, je 127 (brez interesentov za trgovsko stroko). Od tega je 69 mladink in 58 mladincev. Torej 11 žensk več kot moških. Vajence je pa iskalo le 20 obrtnikov, čeprav imamo v mestu nad 400 privatnih obrtnih delavnic. Ugotovljeno je, da 15 strok, med njimi optika, galvanizacija, pasaštvo, dežnikarstvo, sedlarstvo in fotografska stroka (izvzemši družbeni sektor) sploh nimajo vajencev. Obrtniki iz teh kritičnih strok večinoma imajo pogoje za izučevanje vajencev in je njihov izgovor na pomanjkanje materiala in na druge razloge ničev. Zdi se nam, da gre v teh primerih bolj za strah pred konkurenco. Ne izključujemo pa možnosti, da gre tudi za zgolj špekulativne namene.

Najnovejši predpisi o vajencih dajejo ljudskim odborom možnost, da pripravijo posamezne obrtnike in državne obrtne obrate za sprejem vajencev v uk. In tako je tudi komisija ravnala in ugotovila 39 primerov, kjer bodo morali obrtniki sprejeti vajence.

Ugotovili so tudi, da imajo posamezni obrtniki (strokovno dobro poznani mojstri) pretesne in neprimerne lokale, da bi mogli sprejeti vajence. To velja zlasti za nekatere šivilje, n. pr. Jošt Nada, Bogovič in Pilih Dora delajo v stanovanju. Tudi urarji imajo z ozirom na svoje delo pretesne in pretemne lokale. Na drugi strani pa imajo nekateri obrtniki naravnost razkošne in z ozirom na število zaposlenih prevelike lokale. Tistim obrtnikom, ki so po strokovnosti dobro znani ter voljni sprejeti vajence, bo vsekakor treba omogočiti boljše in večje lokale.

In končno je ugotovljeno, da tudi starši ne posvečajo dovolj pažnje pri izbiri poklicev svojih otrok. Primer, da se je od 127 prijavljenih izjavilo 55 interesentov za krojaško in šiviljsko stroko, kaže, da starši ne upoštevajo dovolj splošnih potreb. Značilno je tudi, da se od 58 fantov, ki iščejo učna mesta, niti eden ni prijavil za učenje zidarske ali tesarske stroke, čeprav je za te poklice veliko povpraševanje in tudi dobro so plačani. Na razpolago imamo 20 učnih mest iz teh dveh strok in po dosedanjih prijavah bodo ostala ta mesta večinoma prazna.

To je le bežen pregled trenutnega stanja, ki nam mnogo pove. Obrtna zbornica bo v tej smeri morala vsekakor zavzeti odločno stališče do tistih, ki se neupravičeno branijo vajencev.

T. J.

7. septembra 1952

?

pri Zadružnem domu v Babnem (Celje)

Važno za naše naročnike!

Če nam naročnine za leto 1952 še niste nakazali, storite to čimprej!

S tem si boste prihranili nepotrebne stroške opomina, nam pa boste z rednim nakazovanjem olajšali poslovanje!

Uprava »Savinjskega vestnika«

Otvoritev nove planinske postojanke na Šmohorju nad Laškim

V nedeljo dopoldne bo Planinsko društvo Laško otvorilo svoj novi planinski dom na Šmohorju nad Laškim.

Med Savinjo in Rečiško dolino pri Laškem se vleče od Savinje proti Mrzlici veriga hribov. Približno na sredi njih stoji Šmohor (784 m) s starodavno cerkvico in nad 300 let starimi lipami. Okoli 500 m vzhodno je novi planinski dom, na sončni travnati planoti s krasnim razgledom proti jugu na Laško in zasavsko gričevje preko dolenjskega Trojanca, na drugo stran pa na Savinjsko dolino, Pohorje in Savinjske Alpe.

Šmohor je lahko dostopna izletna točka iz Laškega mimo Malšeka po lepi gozdni poti — pravi planinski promenadi, ali pa skozi prijazno planinsko vas Slivno. Iz Laškega se pride do doma v dveh urah počasne hoje. Druga pota so iz Celja skozi Košnico ali iz Tremarja od mlina pri viaduktu po senčni markirani poti ob severni strani Maliča, dalje iz Petrovč skozi Liboje, iz Žalca skozi Zabukovco in iz Prebolda. Šmohor je tudi prehodna točka z Mrzlice in Kala na Laško, približno sredi pota, na vsako stran dve uri hoje.

Na Šmohorju so krasni sprehodi po senčnih travnikih in senčnih gozdovih, pozimi pa lepa smučišča.

Dom je zgrajen v kmečkem slogu, deloma s kamnom, deloma lesen. Je velika stavba, krita s salonitno opeko. V visokem pritličju ima eno veliko in eno malo obednico, obe opremljeni s pohištvom v spodnještajerskem slovenskem kmečkem slogu z veliko kmečko pečjo. Tu je tudi velika kuhinja s stranskimi prostori. Spodaj so lepe zračne kleti, prostor za shrambo, pralnica in velika spalnica s 6 posteljami. V mansardi je sedem sob s po dvema in več posteljami, v podstrešju pa bo skupno ležišče za 50 oseb. V vseh prostorih je napeljana električna razsvetljava. Dom je začasno oskrbljen z vodo kapnico, ki se zbira v rezervoarju, zgrajenem po načrtih bivšega Higienskega zavoda v Ljubljani. Društvo ima v načrtu zgraditi vodovod studenčnice.

Pred vojno v Laškem ni bilo samostojnega planinskega društva ampak so bili laški planinci včlanjeni v takratni Posavski podružnici Slovenskega planinskega društva v Zidanem mostu. Ustanovili so si poseben odsek, ki je leta 1929 otvoril prvo planinsko postojanko na Šmohorju. To je bila lesena koča pri cerkvi, last sosednega posestnika in je je imela podružnica v najemu za 20 let. Kmalu se je pokazalo, da koča ne zadostuje potrebam razvijajočega se planinstva. Zato je laški odsek že leta 1936 sklenil postaviti nov planinski dom, ki bi naj odgovarjal zahtevam planincev, smučarjev in drugih oddiha potrebnih ljudi.

Maja 1940 so laški planinci zasadili prve lopate na stavbišču in položili temeljni kamen današnjemu planinskemu domu. Vojna je prekinila delo že v začetku gradbe. Po vojni so v Laškem ustanovili samostojno planinsko društvo, ki je nadaljevalo delo in ga dovršilo. Delno je dom oskrbovan že od jeseni 1950.

Društvo je pri svojem prizadevanju uživalo vso podporo naše ljudske oblasti, posebno okraja Celje-okolica ter Planinske zveze Slovenije, množičnih organizacij, v prvi vrsti pa sindikalne podružnice Rudnika Laško, podjetij in članstva.

Dom bo oskrbovan preko celega leta in bo nudil obiskovalcem dobro hrano in pijačo ter snažna prenočišča po zmernih cenah. Člani sindikatov imajo običajni sindikalni popust 40% v času sezone in 60% izven sezone od cen penziona pri bivanju najmanj 5 dni.

Planinsko društvo Laško vabi vse prijatelje prirode, da se udeležijo v čim večjem številu otvoritvene proslave dne 17. avgusta ter s tem pokažejo, da znajo ceniti napore Planinskega društva Laško.

Zveze z vlaki so ugodne: prihod iz smeri Zidani most ob 7 zjutraj, iz smeri Celje ob 6 zjutraj, odhod iz Laškega ob pol 4 popoldne in ob pol 9 zvečer proti Zidanemu mostu, proti Celju pa ob 4 popoldne in ob 9 zvečer.

Kdor namerava priti prejšnji večer, naj javi prihod z dopisnico Planinskemu društvu Laško.

Kmetje, posejte čim več oljne repice!

Če se pelješ v začetku meseca maja po naši lepi slovenski zemlji, nehote začudeno gledaš po njivah, na katerih cvete rastlina rumene barve. Na Gorenjskem, po Dolenjskem, na Štajerskem, povsod se oziraš za temi lepimi rumenimi njivami in če vprašaš soseda, kaj je to, dobiš odgovor: to je oljna repica. To rastlino ne sejemo samo pri nas, ampak po vsej Evropi. Seme oljne repice je surovina za izdelavo jedilnega in tehničnega olja. Predvsem se to olje uporablja v tehnične svrhe za izdelavo oljnatih barv in lakov. Seme oljne repice vsebuje okoli 30 odstotkov maščobe, zato se naša država trudi, da jo sami pridelamo čimveč, ker si na ta način prihranimo mnogo deviz za uvoz te surovine.

V Sloveniji imamo tri moderno opremljene tovarne, ki predelujejo repično seme. Zaradi izredne potrošnje tehničnih olj se tovarne trudijo z raznimi ugodnostmi in z visokimi cenami pridobiti kmetovalce, da sejejo oljno repico. Od tega ima v prvi vrsti korist pridelovalec, potrošnik in neposredno tudi država. Uspeh tega prizadevanja je viden. Vsako leto se namreč posejejo vedno večje površine z oljno repico, tako da se ob dobri letini v Sloveniji pridela do 2000 ton oljne repice. Zmogljivost naših tovarn za predelavo in povpraševanje po tehničnih oljih pa je mnogo večje. Zato se tovarne po svojih organizatorjih trudijo, da kmetje še bolj razširijo in uvedejo umno pridelovanje te oljne rastline.

Z vsako novo setveno kulturo pa je začetek vedno trd. Tako je bilo tudi pred mnogimi leti s setvijo oljne repice. Led je bil kmalu prebit. Napredni kmetje so kmalu izračunali vrednost pridelka in so začeli sejati repico kot važno dopolnilno rastlino vsako leto na večji površini.

Poznam umnega in zelo naprednega kmeta v Zgornji Savinjski dolini, ki vsako leto pridela od 300 do 500 kg oljne repice. On pravi takole: »Vsako leto dosežem hektarski donos od 1200 do 1500 kg, kakršna je pač letina. Da dosežem to količino, je treba zemljo pravilno obdelati. Repico je treba posejati v dobro pognojeno zemljo in ob pravem času. Pravilen čas za setev je od 15. avgusta do 15. septembra. V tem času posejana repica napravi že v jeseni dobre korenine in močne nastavke, da spomladi znova bujno raste in taka repica vedno dobro obrodi. Zima repici navadno ne škoduje. Močvirnata zemlja ni primerna za setev oljne repice. Repico je treba v jeseni okopati z okopalnikom, da se jo razredči, ker pregosto posejana ne obrodi v dovoljni meri. Zelo zgodaj spomladi je treba repico ponovno okopati z okopalnikom, jo opleti ter pognojiti z umetnim gnojilom, najbolje s superfosfatom. Repico je treba pravočasno požeti, da se stroki ne odpirajo in seme ne razsiplje po njivi.

Repica ne črpa zemljo, nasprotno, zemljo celo ohrani in jo izboljšuje. Ko požanjem oljno repico, imam na isti njivi še en pridelek in to repo, peso ali kako drugo strnišnico. Izračunal sem, da je repica za krompirjem najbolj donosna rastlina.

Prvi večji dohodek, ki ga prejmem iz mojega posestva, je prodaja oljne repice. Vsako leto napravim s kmetijsko zadrugo pogodbo, na podlagi katere prejmem denar ali olje v zameno za pridelano oljno repico. Zame je oljna repica važna in donosna rastlina in jo bom tudi v bodoče vedno sejal.«

Tako je povedal ta napredni kmet in takih je danes že veliko.

Naloga splošnih kmetijskih zadrug pa je, da ob vsaki priliki pojasnjujejo kmetovalcem vrednost gojenja oljne repice, jo ob žetvi odkupijo ali pa zamenjajo za olje. Da bi pa tovarne olja mogle vsaj približno računati na višino pridelka oljne repice, je potrebno, da kmetijske zadruge vodijo sezname pridelovalcev in z njimi napravijo ustrezne pogodbe.

Zato kmetje, posejte to leto čimveč oljne repice, obdelajte jo pravilno, ker to bo v vašo korist, kakor tudi v korist našega celotnega gospodarstva.

Ali že imaš zbrane dokumente za izdajo nove delavne knjižice?

Te dni pričenja Posredovalnica za delo v Celju z zamenjavo starih delovnih knjižic. Vsak delavec in uslužbenec, profesor ali zdravnik je dolžan, da si priskrbi verodostojne dokaze o svoji opravljeni delovni dobi. Za starejše delavce in nameščence bodo komisije zahtevale razna potrdila od republiške Uprave za socialno zavarovanje, ki poseduje nekaj arhiva od bivših okrožnih uradov. Vsakdo, ki je v službi ali ki kako drugače hoče iskati pravice, ki izvirajo iz delovnega razmerja, mora skrbno v svojem lastnem interesu poiskati in predložiti vsa možna uradna dokazila o prejšnjih zaposlitvah. Le v izjemnih primerih bodo posamezniki lahko dokazovali s pričami svojo delovno dobo, to pa le takrat, ko bo komisija spoznala in ugotovila, da je primer takšen, ki ga drugače ni mogoče obravnavati. Poudarjamo, da so dokazovanja delovne dobe, ki so jih delavci ali uslužbenci izvršili zaradi prevedbe pri sodiščih ali okrajnih ljudskih odborih na podlagi izjav prič, ne morejo vzeti kot verodostojni dokaz. Take listine bodo morale komisije ponovno proučiti in od predlagatelja zahtevati dopolnilne dokaze.

Zakaj je potrebno tako natančno in zanesljivo dokazati prejšnje službe? Zato, ker bo v bodoče delavec ali uslužbenec le na podlagi nove delovne knjižice iskal in prejemal pokojnino in druge pravice, ki izhajajo iz delovnega razmerja.

Večja podjetja so že imenovala komisije. Ugotovili pa smo, da razna manjša zlasti občinska podjetja še nimajo postavljenih komisij, delavci, zaposleni v teh obrtnih delavnicah, pa še niso pričeli zbirati dokumente. V smislu navodila republiških organov je dolžno sleherno državno kot zadružno podjetje, ne glede na število zaposlenih, imenovati komisijo za izdajo delovnih knjižic. Za imenovanje in delo komisije je odgovoren poslovodja dotičnega obrata.

Neurejeni delavski dokumenti so vir nereda, težav in krivic za delavce, kar je v veliko škodo ne samo njim, temveč tudi našemu gospodarstvu. Zato naj vsak posameznik, zlasti pa komisije v podjetjih, storijo vse, da bodo nove delovne knjižice čim popolnejše.

Iz Celja . . .

V Novi vasi pri Celju je postalo že dokaj drugače, toda pomanjkljivosti je še vedno dovolj

Prejšnje leto smo tožili, da je Nova vas še vedno prava vas, čeprav spada pod lepo mesto Celje, ker pač še vedno nima urejenih cest in ker še vedno nima vodovoda. V teku zadnjega leta je pa postalo drugače: položene so bile vodovodne cevi in že priteka zdrava voda do nekaterih hiš, v kratkem je bodo deležne vse. Upamo, da pridejo v kratkem tudi ceste in ulice na vrsto, da bodo neplavalci le rešeni skrbi, da bi se zgolj zaradi luž in mlakuž morali naučiti plavati.

Zdravstvena ekipa Krajevnega odbora RK Nova vas je odkrila na svojem področju nekaj prav žalostnih primerov stanovanjske in socialne stiske. Mestna občina skrbi za lepo in zdravo lice v svojem središču, lepo in priporočljivo bi bilo, da bi to svojo skrb prenesla še malo na obrobna naselja. To bi ne bilo samo lepo, marveč iz socialnih in zdravstvenih ozirov tudi silno koristno in potrebno.

Da je to, kar človek doživi v hiši Nova vas št. 58, ki je občinska last, mogoče, je kar težko verjeti. V hiši, ki ima prostora pravzaprav samo za dve družini, jih stanuje kar 6 z več ko 30 družinskimi člani. Samih otrok je v hiši 24. Stanovanjski prostori so majhni. Neka družina z 9 člani ima na razpolago samo sobo in kuhinjo. Posledica tega je, da v sobi ni prostora za najnujnejše pohištvo, tako na primer ne za mizo in postelje. Otroci morajo spati po tleh, jedo pa po stopnišču, če je lepo, odneso svoje krožnike kar pod milo nebo. Druga družina dveh članov ima za svoje stanovanje sobico, ki meri komaj okoli 6 m² površine. V tem tesnem prostoru je dnevna soba s spalnico in kuhinjo.

Da v tako stisnjenih razmerah ni mogoče niti misliti na znosen red in snago, je razumljivo. Mrčesa je raznovrstnega dovolj in več ko dovolj. Razmere v hiši ne delajo časti niti stanovalcem, niti mestu, zdravje mladega rodu pa trpi.

Lepa in moderno urejena je celjska otroška bolnišnica, nelepo je pa njeno smetišče, na katero odmetavajo tik ob cesti strežniki razne odpadke vate in obvez, da se pasejo po njih muhe in drug mrčes in nato raznašajo gnusno nesnago na vse strani.

Veliko vlogo igra tudi po Novi vasi demon alkohol. Že ob popoldnevih merijo pod njegovim vplivom razni njegovi sužnji ceste in ulice, še več jih je pa takih, ki to delajo ponoči. Da je tudi dosti nepriglašenih in nezaželenih nočnih koncertov, je tudi žalostno dejstvo. Od alkohola izčrpani in demoralizirani možje pa trkajo na vrata Zavoda za socialno zavarovanje in prosijo za priznanje invalidske rente, češ da ne morejo delati, čeprav še niso stari 55 let in še tudi nimajo 35 let delovne dobe.

Kdo bo začel proti splošno razpaslemu popivanju in zapravljanju časa, denarja, zdravja, blagostanja in družinske sreče in miru neizprosno borbo? Zamisliti se je treba v ta problem! »Toti list« ugotavlja, da sedaj še tega nima nihče v načrtu, ker rastejo nasprotno gostilne kakor gobe po dežju. To dejstvo ponazorja s posrečeno skico. Ali mora res tako biti?

Otrok je v Novi vasi veliko, igrišča pa še nimajo nobenega. Pod otroško bolnišnico je prav prikladen travnik, na katerem bi se dalo urediti lepo igrišče. Kdor bo to vprašanje reševal, naj bo otrokom naklonjen in jim da ter privošči, kar največ more. A. M.

NEPOZABNI DESETDNEVNI IZLET PIONIRJEV TRETJE ČETRTI

Terenski odbor OF tretje četrti je organiziral desetdnevni izlet pionirjev v planine. Pohoda se je udeležilo 12 fantkov od 9 do 15 let. Na svoji poti so obiskali Mozirske planine, odtod so preko Smrekovca odšli na Raduho. Od tu so se napotili v Logarsko dolino, kjer so ostali en dan in obiskali Okrešelj in Kamniško sedlo. Na Koroščici so ostali dva dni in se povzpeli na Ojstrico. Planjavo in druge vrhove. Med njimi so si ogledali planinski cvetličnjak na Gorišičih. S Koroščice so šli na Presedljaj, nato na Kamniško Bistrico. Od tu so se spustili v Kamnik, katerega so si dobro ogledali, za tem pa še Ljubljano in od tod so se polni nepozabnih spominov vrnili v Celje. Ves ta izlet je podprla terenska organizacija OF, malenkostni prispevki pionirjev samih pa so namenjeni za druge izlete v prihodnosti.

SESTANEK CELJSKIH FRONTOVCEV

Frontovci iz terenov mesta Celja ter zastopniki društev, so imeli v ponedeljek pri Mestnem odboru OF sestanek. Na sestanku so sklenili, s propagando doseči čim večjo udeležbo Celjanov na izletu »Svobode« v Trbovljah 24. avgusta. Iz Celja bo v Trbovlje na dan izleta vozil poseben vlak. Udeleženci bodo na posebnem vlaku imeli 75% popusta pri voznini. Vozili bodo tudi avtobusi in tovarniški kamioni. Na sestanku se je razpravljalo še o čim lepši proslavi 10-letnice ustanovitve jugoslovanske mornarice v Celju, katera bo 10. septembra. Določen je bil za izvedbo proslave iniciativni odbor iz članov Fronte in društev. Organizirana bo tudi pomorska razstava v slikah, ki bo namenjena v prvi vrsti našim pionirjem, pa tudi odraslim.

TRADICIONALNA
REVIJA OBLAČIL
Z ZABAVNIM IN UMETNIŠKIM PROGRAMOM
MESTNO GLEDALIŠČE CELJE
30. avgusta ob 18 in 20,30
1. septembra ob 16,30, 18,30 in 20,30

POSKUS POZIGA V ZAVODNI

V ponedeljek ob 23.40 so bili alarmirani gasilci. Ogenj je nastal v hiši posestnika Benuča v Zavodni. Zgorel je balkon na zadnji strani hiše, vnele so se tudi zavese na oknih v sobi. Gasilci so bili kmalu na licu mesta in preprečili, da se ni vnela hiša. V eni zadnjih noči je pri isti hiši pričela goreti drvarnica. Tudi takrat so gasilci preprečili razširitev ognja. Izkazalo se je, da je obakrat poizkušal zažgati zlobnež, kateremu je oblast že na sledu. Škoda pri zadnjem poizkušenem požigu je cenjena na okrog 50.000 dinarjev. M. Č.

DELOVNI KOLEKTIVI V POMOČ SLEPIM

Nedavno je Tovarna emajlirane posode darovala slepim na področju MLO Celje in okoliškega okraja posode v vrednosti 10.000 din. Prav tako je tovarna odej iz Škofje vasi darovala 6 kg odrezkov v vrednosti 1200 din. Obema kolektivoma se upravni odbor podružnice slepih v Celju iskreno zahvaljuje za to plemenito gesto sočutja in pomoči slepim.

IZPRED OKROŽNEGA SODIŠČA V CELJU

Podlesnik Ivan je v Cementarni v Trbovljah vzel s stroja za sušenje premoga 24.977 dinarjev vreden pogonski jermen. Jermen je razrezal in skril, da bi ga pozneje odnesel, kar pa se mu ni posrečilo. Okrožno sodišče ga je obsodilo na 3 mesece zapora.

„Topex"
KONFEKCIJA
CELJE
novost tega tedna
MOŠKI PREDPASNIKI
550 din
PRIMA ŠPORTNE SRAJCE
1650 din
Cenjeni potrošniki jih dobijo v naši poslovalnici, trgovska podjetja pa jih naročijo s popustom v podjetju
TOVARNA PERILA
CELJE

IZPRED OKRAJNEGA SODIŠČA V CELJU

Pri okrajnem sodišču se je zagovarjal dr. Jančič Ivan, župnik v Šempetru v Savinjski dolini. Letos v spomladi so časopisi poročali, da je dr. Jančič kljub uredbi, da upravljajo pokopališča krajevni ljudski odbori, samolastno upravljal pokopališče v Šempetru dalje, ne oziraje se na to uredbo. Pri tem je, kakor mu je stranka bila povolji, sam odločal, kje bo kdo pokopan. Za prostore na pokopališču je pobiral visoke, naravnost oderuške pristojbine, saj je dr. Jančič daleč na okoli znan kot nenasitljiv grabež. Od nekaterih strank je zahteval za grobove tudi firnež, ki ga je potreboval za pleskanje zvonika šempetrske cerkve in z njimi sklepal zaradi dobave firneža pismene pogodbe. V svoji premetenosti seveda ni pozabil pripisati, da je bila obveza sklenjena prostovoljno. Njegov postopek je bil vse prej kot pošten. Zaradi njegove visoke starosti in slabega zdravstvenega stanja mu je sodišče prisodilo 16.000 din denarne kazni. — Jože Gominšek je septembra 1949 vstopil v Kmetijsko delovno zadrugo »Sloga« v Grižah. Njegova žena Jožefa Gominšek si je postopoma prilastila okoli 6 arov zemljišča, last omenjene zadruge. To zemljišče je bilo zasajeno z mladimi kostanjevimi in hrastovimi drevesci. Gominškova je na tem zemljišču posekala večje število zasajenih drevesc in s tem velik del mladega gozdnega nasada uničila. Obsojena je bila na 2 meseca zapora. — K posestniku Jerneju Kunstu v Grajski vasi pri Preboldu so prišli julija 1951 organi Poverjeništva za finance OLO Celje-okolica zaradi izterjatve davkov. Kunst se je organom komisije zoperstavil in dva člana komisije dejansko napadel ter osuval. Zaradi Kunstovega nastopa niso mogli uradni organi izvršiti transferacije zarubljenih predmetov. Jernej Kunst je bil obsojen na 2 meseca zapora. — 21 dni zapora je dobila Amalija Rženičnik, ker je v Točilnici št. 2 v Celju vzela žepno uro, vredno 8000 din, Francu Vidoviču. — Anton Ferme iz Prekope pri Vranskem je dobil 1 leto zapora zaradi nemoralnega dejanja nad neko, še ne 14 let staro deklico. — K Brečko Amaliji v Mačkovcu, občina Št. Rupert nad Laškim, so 28. marca 1951 prišli člani ekipe od okrajnega podjetja »Živinoodkup« Celje, da bi pri njej izvršili prisilen odkup enega vola, ker ni zadostila oddaji mesa. Brečkova jih je zmerjala z ravbarji, cigani, ušivci itd. Obsojena je bila na 2500 dinarjev denarne kazni ter pogojno za dobo 1 leta.

NEKAJ BESED O FILATELIJI

Filatelija ni igračkanje, kot to morda nekateri mislijo, saj širi duhovno obzorje vsakega filatelista, saj se v znamkah skriva, oziroma odraža mnogo več, kot laik na pogled opazi.

Celje ima dva filatelistična krožka v svojem društvu. V enem so člani, ki zbirajo žigosane, v drugem pa nežigosane znamke.

Društvo prpravlja za proslavo 500-letnice Celja samostojno razstavo. Na pogled bodo dane vse znamke, ki so izšle v naši državi od osvoboditve do danes. Najboljše zbirke bodo nagrajene z darili. Imeli bodo tudi spominski filatelistični žig, ki bo veljaven od začetka do konca razstave. K. F.

Ob petstoletnici mesta Celja

TRIBUNA
OLEPŠEVALNEGA DRUŠTVA CELJE

Program olepševalnega društva v Celju ob priliki gospodarske razstave

Propagandni odsek Olepševalnega društva v Celju je na svoji seji sklenil, da razpiše natečaj za najlepšo in najučinkovitejšo izložbo za čas Gospodarske razstave. Določili so tri nagrade. Prva nagrada je 15.000 din, druga 10.000 din, tretja 5.000 din. Ocenitev izložb bo izvedla tričlanska komisija, v kateri bodo arhitekt, predsednik Sveta za komunalne zadeve in en član Olepševalnega društva. Sklicali bodo te dni tudi sestanek zastopnikov vseh podjetij in ustanov, na katerem se bodo pogovorili, kako najbolj olepšati mesto za čas proslave 500-letnice in ob priliki razstave. Predvideli so za čas razstave izlete v Šempeter na rimske izkopanine ter promenadne koncerte v mestnem parku in na Titovem trgu.

Upravitelji in lastniki hiš naj do razstave uredijo in očistijo poslopja. Nabavijo naj za hiše tudi nove, dostojne zastave, primerne velikosti, ker zastave, kakršne se izobešajo sedaj ob raznih slavnostnih prilikah, ne odgovarjajo več. Naše mesto mora ob dneh razstave, ko ga bodo posetili tudi tujci iz drugih krajev, v vseh ozirih dostojno izgledati.

Olepševalno društvo, Celje

Vsak prebivalec Celja mora skrbeti za lepši izgled mesta

Uspehi, ki smo jih dosegli s »Tribuno«, so brez dvoma precejšnji. Dober poznavalec Celja, ki ima poleg tega še razvit čut opazovanja in smisel za estetiko, bo to potrdil. Tudi oni Celjani, ki s takimi lastnostmi niso obdarjeni v toliki meri opažajo, morda samo podzavestno, da se je zunanjost Celja v mnogočem spremenila na bolje.

Zgrešeno bi bilo, če bi se z doseženimi uspehi hoteli zadovoljiti ali pa celo v svoji vnemi za olepšanje popustili ali celo prenehali, t. j. če ne bi pridobitve za olepšanje mesta še dalje gojili in vzdrževali. Starši in šola so v prvi vrsti dolžni podučiti mladino, da ne bo kvarila lepe zunanjosti mesta. Vandalizem odraslih, posebno pijanih, je treba v kali in energično — eksemplarično — kaznovati in take primere objaviti v »Tribuni« kot svarilo.

Zato mora ostati »Tribuna« v lokalnem časopisu stalna konstruktivna rubrika, ne le do konca proslave 500-letnice Celja, temveč tudi pozneje. Celjani pa naj se jo pridno poslužujejo tako, da bomo v prvi vrsti grajali pomanjkljivosti in šele v drugi vrsti hvalili dosežene uspehe. Pri tem moramo biti dosledni, neizprosni in ne prizanesti nikomur. Ni pa dovolj, da je pri tem zainteresiran samo odbor »Olepševalnega društva«. Zainteresirani morajo biti poleg njega tudi njegovi člani, vsa podjetja, ustanove, društva, organizacije in vsak prebivalec Celja.

V olepšavo spadajo nedvomno tudi prirodni nasadi ob Savinji, Voglajni in ostalih potokih, ki tečejo skozi mesto (vrba, jelša, akacija, pa tudi nekaj lepotičnega grmovja). Vidimo pa, da se za te nasade nihče ne zmeni. Drevje in grmovje v strugah rek in potokov raste po svoji volji. Visoke vode v preteklosti so izruvale velika debla, ki leže še sedaj križem v vodnih koritih. Pri tem nastajajo na obrežjih vdori, ki jih vode razširjajo, kar ograža obrežne parcele. V skrajni liniji ovira tako drevje visoke vode, ker zmanjšuje njihove odtočne zmožnosti. Pri nizkih vodostajih, posebno poleti, vidimo, da tvorijo taka debla nekakšne jezove, na katerih obvisi razna nesnaga, med drugimi poginjene mačke, psi, ribe in celo prašiči, kar povzroča ne le smrad, temveč tudi možnost razširjenja nalezljivih bolezni. Vse to daje mestu pečat provincializma, neurejenosti in nekulturnosti.

Obstojajo zakonski predpisi, po katerih se morajo rečna in potočna korita vsaka 4 leta čistiti. Svrha tega čiščenja je izboljšati odtočne razmere vodotoka in zavarovati njegove brežine. Rečna policijska služba je poverjena Vodnogospodarski upravi v Celju, ki pa zaradi svoje organizacijske oblike in pomanjkanja denarnih sredstev takih čiščenj ni v stanju izvršiti. Poleg tega pri tem čiščenju pridobljena drva nimajo skoraj nobene kurilne vrednosti, kar je tudi vzrok, da so taka čiščenja neproduktivna. Zato je potrebno, da se merodajni faktorji v Celju sporazumejo in ugotove način, kako naj se to čiščenje izvrši, ker je z ozirom na manjvrednost takih drv težko zainteresirati privatnike, da bi tako čiščenje prevzeli.

S takim čiščenjem se bodo ti nasadi pomladili in prihodnjo pomlad bodo rečna korita zopet obraščena z mladicami, ki bodo pognale iz starih korenin. Tako pomlajeno grmovje bo vsekakor v okras mesta in najbližje okolice. Seveda smo dolžni tako pomlajene nasade tudi potem čuvati, da bodo res v okras. K čuvanju le teh bi morda prispevali tudi člani Ribarskega društva pri ribolovu, ki ne bi smeli dovoliti rezanja in lomljenja takih mladic in končno podjetje »Nasadi«. Tudi ostali prebivalci bi morali take nasade skrbno čuvati.

Takega čiščenja so potrebna vsa potočna korita skozi Celje. Posebno pa je potrebno čiščenje Savinje ob levem bregu od izliva Ložnice do izliva Voglajne. Stare, debele in visoke vrbe tik nad prvim železniškim mostom sredi Savinje gotovo niso v okras Celja. Če je Olepševalno društvo pred drugo svetovno vojno imelo pomisleke proti poseku teh debel, ker so tedaj bila lepša, košata in zelena, mislimo, da jih sedaj, ko so oklešćena od bombnih eksplozij, ne bo več imelo. Poleg tega pa pri že itak slabih odtočnih razmerah Savinje taka debla že iz rečnopolicijskih razlogov ne spadajo sredi korita, pa naj bi bila ne vem kako lepa in dragocena.

Dalje je nujno popraviti razbito betonsko ograjo na Savinjskem nabrežju v odseku od Kapucinjskega do prvega železniškega mostu, ker je v zelo slabem stanju ter prepovedati odlaganje odpadkov na levem bregu pod prvim železniškim mostom, kjer se na cesti ljudje ob deževnem vremenu pogrezajo v vodo in blato do gležnjev, ker cestar še ni prišel na to, da bi prekopal te kupe, da bi se voda s ceste odtekala v Savinjo.

Nujno je tudi popravilo bivšega Cangarjevega skladišča na Savinjskem nabrežju, ki so ga svojčas za silo popravili vojni ujetniki.

Vidimo torej, da je nerešenih problemov, ki vplivajo na zunanjost Celja še veliko. Le-ti so manj ali bolj pomembni. Treba pa jih je vztrajno odkrivati in sicer tako, kot jih posameznik opaža in dojema. Tudi malenkostne predloge je treba vzeti dobronamerno in jih obravnavati, pa čeprav izgledajo nepomembni ali celo neizvršljivi. Zato pozivamo Celjane, naj s predlogi za olepšanje Celja prispevajo čimveč in s tem pokažejo in dokažejo svojo kulturnost.

Prihodnjič bomo nakazali tudi nekaj pomanjkljivosti, ki se nanašajo na notranjost lepo obnovljenih poslopij, ki so pa tudi pravtako izraz notranje kulture prebivalcev mesta.

Zakaj je Savinja zopet čista?

Savinjskemu vestniku sem ob začetku letošnje kopalne sezone v Savinji obljubil očiščeno in bistro Savinjo. Nikdo ni namreč hotel verjeti, da se po tolikih letih onesnaževanja Savinje še da kaj doseči zlasti pri rudniku Zabukovca in Usnjarni Šoštanj, ki sta glavna onesnaževalca Savinje v njenem zgornjem teku. Saj je že bila struga oziroma dno Savinje toliko onesnažena, da se je voda že v vstopu vanjo takoj skalila.

Pozorni kopalci pa so že v začetku julija opazili bistrejšo Savinjo in množično kopanje ob njenih bregovih je to dokazovalo. Zadnja številka Vašega tednika je to javno potrdila, da je Savinja takšna kot je bila nekdaj.

Javnost se zanima, kako je prišlo do takšnega zboljšanja. Koncem junija 1952 je sanitarni inšpektor izdal rudniku Zabukovca odločbo o očiščevanju sedimenta pri mokri separaciji premoga. Poleg sedanjih betonskih sedimentacijskih bazenov, iz katerih se spušča že delno očiščena voda je predlagal, da se uporabi potoček Artišnica kot sedimentacijski prostor za kal s tem da bi zgradili nekaj poizkusnih jezov oziroma pregrad. Direktor rudnika, tov. Pevec in vodja zunanjega obrata, tov. Polak sta osvojila to odločbo ter vobče pokazala za vprašanje očiščenja Savinje polno razumevanja. Zlasti si je osebno prizadeval pri gradnji jezu Artišnice tov. Polak, ki je tudi sicer uvedel točno kontrolo nad izpuščanjem odpadnih vod.

Naprava se je pokazala za uspešno in v Savinjo odteka sedaj skoro očiščena Artišnica. Zadnji naliv je očistil še strugo Savinje tako, da se voda pri kopanju več ne kali.

Ne bi tega opisoval, če ne bi bil uspeh pri tako majhni investiciji kot gradnji lesenega jeza na potočku tako sijajen. Ponovno zopet izpričujem, da je možno izvesti še marsikatero asanacijo, le če se pokaže vsestranska dobra volja ali drugače rečeno socialističen odnos do soljudi. Vodstvo rudnika je to dokazalo. Za majhno vsoto 50.000 din so rešili problem onesnaževanja Savinje v rudniku Zabukovca. Ljudstvo pa uživa ob bregovih Savinje svoj počitek in si krepi zdravje za bodoče napore.

Želel bi, da bi to prečitali predvsem oni, ki dalje onesnažujejo javne potoke in reke in da bi vsaj skušali odpraviti onesnaževanje po odplakah. Za vzgled naj jim služi rudnik Zabukovca.

Dr. Ivan Podpečan, sanitarni inšpektor

CELJSKI ŠOFERJI SE ORGANIZIRAJO . . .

Da bi dosegli v okviru svoje strokovne in stanovske organizacije višje strokovno znanje, bodo v nedeljo, dne 17. avgusta 1952 ustanovili šoferji okraja Celje-mesto in okolice na ustanovni skupščini, ki se vrši ob 9. uri v sindikalnem domu, Šlandrov trg 5-II. podružnico Združenja šoferjev in avtomehanikov LRS za navedena okraja.

Ker se pojavlja vedno večja potreba po članstvu v navedeni organizaciji, pričakujemo, da se bodo vsi vozniki motornih vozil, tako šoferji kakor amaterji, udeležili navedene skupščine in se vsaj sedaj vpisali v podružnico, v kolikor tega že doslej niso storili.

Cafi.

Išče Te sreča!
V ponedeljek bo prvo žrebanje 33. kola Državne loterije FLRJ v Kranju
Kupi takoj srečko v prodajalnici srečk, Celje, Stanetova 9!
V NEDELJO ODPRTO VES DAN
SPREJEMAMO ZASTOPNIKE

Resnica o Oplotniku iz Šešč

Mnogim Savinjčanom, posebno pa celjskim advokatom je še sigurno dobro v spominu Oplotnik Franc iz Šešč pri Preboldu. V samih Šeščah pa skoro ni hiše, katere on ne bi vpletel v vrsto svojih tožb in pravd v času stare Jugoslavije. Šeščani še dobro pomnijo tudi to, da je Oplotnik marsikatero pravdo dobil, saj je kot veleposestnik imel denar, korupcija pa je takrat cvetela in priče si je lahko kupil. Vedno in povsod je povdarjal, da ima kot veleposestnik in največji kmet v Šeščah vsak čas pripravljenih »30.000 din« za pravde. Vzroke za pravdanje si je znal ustvariti na vse mogoče načine, od pravd za zemljo do škandala v vaški gostilni na pustni torek. Včasih se mu je pa žrtev tudi nepričakovano izmuznila. Takšen primer še nam danes rad pripoveduje vaščan Tonček. Dogodilo se je v žalski gostilni. Naš veleposestnik se je po kvartanju sporekel z omizjem in ker fizično ni imel uspeha, se je poslužil stare prakse. V vrvežu je izpraznil denarnico, jo odvrgel, denar pa skril za telovnik ter pričel vpiti »primite tatu«. Takoj je zahteval intervencijo žandarjev, ki so vse prisotne z natakarico vred pregledali. Ker tu »ukradenega« denarja niso našli jim ni preostalo drugega kot pregledati še njega. In glej čudo, denar je bil skrit pri okradenemu.

S težkim srcem se je naš pravdač ločil od sodišča s prihodom okupatorja. Že je vaščanom izgledalo, da ga bo okupacija izpametovala. Konec leta 1944 ko je okupator zahteval tudi njegovega sina v vojsko mu Oplotnik ni ubranil odhoda v partizane. Njegov sin je v partizanskih vrstah tudi spoznal pravi pomen narodnoosvobodilne borbe ter se boril za osvoboditev domovine. Kot mnoge naših borcev je ostal tudi on na bojišču in sigurno je to Oplotnika težko prizadelo. Kljub temu pa sam Oplotnik ni nikoli razumel pravega pomena NOB. Čeprav je kot posestnik imel ogromne možnosti pomagati našim partizanom, se je temu vedno izmikal. Za vsak slučaj, da pa njemu ne bi bilo treba vstopiti v vrste borcev za svobodo, je imel vedno bolane noge. Med vaščani pa je krožil dovtip, da ima Dolinar »parkljevkoc.

Po osvoboditvi je bil silno razočaran. Obvezne oddaje ni njegovo posestvo nikdar zmoglo. Potrebne so bile stalne intervencije državnih organov, kateri so vedno našli skrite zaloge. Bivši veleposestnik je postal največji siromak. Napredku skupnosti ni stal samo ob strani, nego ga je celo zaviral, tako pri gradnji vodovoda, zadružnega doma in popravilu vaških cest.

Z razvojem naše ljudske demokracije pa je začel zopet dvigati glavo. Oplotnik se v skupnosti ne počuti dobro, ni član Osvobodilne fronte, niti Kmetijske zadruge. Po svoje smatra, da je sedaj čas, da prične staro prakso tožarjenja in pravdanja. Kot prvo žrtev si je izbral Kmetisko zadrugo. Osumil jo je, da mu je odpeljala les, za katerega hoče plačilo po prostih cenah, čeprav še nobeno leto ni zadostil obvezni oddaji. Ob neki priliki je izjavil, da bo tožbo dobil, pa če prav ga pripelje na beraško palico.

Mi vaščani pa smo prepričani, da bo sodišče pravilno ocenilo njegove nakane in mu onemogočilo prakso izpred sodišč bivše Jugoslavije.

Vaščani

Telesna vzgoja in šport

ATLETIKA V TOREK BO V CELJU GOSTOVAL WAV Z DUNAJA

V torek, 19. avgusta bo v Celju zanimiv mednarodni atletski miting, na katerem bodo poleg najboljših domačinov nastopili tudi člani WAV (Wiener Athletic Verein). V vrstah gostov (moški in ženske) bo 14 avstrijskih reprezentantov, med katerimi je tudi 7 olimpijcev. Začetek tekmovanja bo ob 17. uri na stadionu AD Kladivarja.

V SOBOTO IN NEDELJO 172 TEKMOVALCEV NA REPUBLIŠKEM PRVENSTVU POSAMEZNIKOV V ATLETIKI

V soboto 16. in v nedeljo 17. avgusta, obakrat z začetkom ob 16. uri bo na atletskem stadionu Kladivarja v Celju republiško prvenstvo posameznikov v atletiki. Po dosedanjih prijavah bo to eno najmnožičnejših in hkrati najkvalitetnejših republiških prvenstev. Poleg 66 atletov Kladivarja bodo tekmovali še člani Odreda (30), Železničarja iz Maribora (29), Železničarja iz Ljubljane (20), Svobode iz Ljubljane (10), Branika iz Maribora (8), Partizana iz Domžal (4), Kamnika in iz Litije po 2 ter Partizan Škofja Loka 1.

V nedeljo ob 11. uri bo še otvoritev doma AD Kladivarja.

ŽELEZNIČAR MARIBOR ZMAGOVALEC ŽENSKEGA TURNIRJA V KOŠARKI

V nedeljo zvečer se je v mestnem parku vršil propagandni ženski turnir v košarki med Branikom in Železničarjem iz Maribora ter domačim ŽSD Celjem. Rezultati: Železničar: ŽSD Celje 24:14, Železničar:Branik 18:17 in Branik:ŽSD Celje 26:16. Čeprav je prvo mesto pripadlo Železničarju, pa je maloštevilnim gledalcem le bolj ugajala igra igralk Branika. Celjanke še niso uigrane, ne obvladajo še marsikaterih osnovnih stvari, poleg tega pa so vsaj v zadnji igri bile še preveč »bojevite«. Če ni tehničnega znanja se pri košarki le težko kaj doseže s silo! Celjski gledalci košarke, zlasti pa pionirji se že v polni meri poslužujejo nešportnega navijanja in žaljenja sodnikov. Vodstvo Celja bo moralo posvetiti že v začetku več pozornosti vprašanju športne vzgoje pri košarkarjih. Po nedeljskem navijanju sodeč, izgleda, da že vsi gledalci bolje poznajo pravila igre od sodnikov! Ker sodniškega kadra v Celju skorajda nimamo, pa si najbolj »vroči« navijači kar naj poskrbijo sodniške legitimacije, da bo sodniški zbor na kvalitetni višini . . .

KEGLJAČI KLADIVARJA SO IZGUBILI ŠEFMANOV POKAL

V nedeljo so se v Celju v finalnih tekmah pomerili med seboj kegljači 6 najboljših moštev iz Slovenije za memorial Staneta Šefmana. Železničar iz Ljubljane je najprej odpravil v izločilnem tekmovanju vse svoje nasprotnike, v finalni tekmi pa še dosedanjega nosilca šefmanovega pokala Kladivarja iz Celja. Tekmovanje je bilo na izredno kvalitetni višini.

Rezultati: Železničar (Lj) : Partizan (MB) 324:268, Krim : Ljutomer 323:312, Beton : Kranj 297:265, Krim : Beton 286:272, Železničar (Lj) : Krim 357:270 in Železničar (Lj) : Kladivar 392:255.

PLAVALCI IZ ŠENTJURJA — OKROŽNI PRVAK »PARTIZANA«

V nedeljo so na okrožnem prvenstvu društev »Partizan« v Rogaški Slatini, kjer je sodelovalo 74 plavalcev, imeli največ uspeha plavalci TVD »Partizan« iz Šentjurja pri Celju, ki so nabrali kar 136 točk, sledeč Konjičani s 121 in Celje-mesto s 101 točko. Prvak pri članih v skokih je postal Iskra (Šentjur) pred Vončino (Konjice) in Mravljakom (Celje), pri mladincih pa Pavčič (Celje) pred Grumom (Celje) in Slatinškom (Konjice). Celjani so v raznih disciplinah pobrali skoraj vsa prva mesta, kar jim pa ni zadostovalo za zmago, ker niso imeli izenačene ekipe. Presenečala nas je odsotnost številnih društev, ki imajo za vadbo športnega plavanja na razpolago bazene. Izgleda, da se v teh bazenih le »namakajo« . . .

ŠAH

ŠAHOVSKE PRIREDITVE V RIMSKIH TOPLICAH

Preteklo nedeljo sta odigrala prijateljsko tekmo na osmih deskah ŠD Savinjčan iz Šempetra v Sav. dol. in SŠD Rudar iz Trbovelj. Zmagala je ekipa »Savinjčana« z rezultatom 6 in pol : 1 in pol. Po končani tekmi je bil prirejen skupen brzoturnir s 14 udeleženci. Prvo mesto je dosegel Majcenovič (Savinjčan) 10 točk, drugo in tretje si delita Skok (Savinjčan) in Rugelj (Rudar) po 9 in pol točk itd.

Želeti je, da bi tudi druga društva, klubi in sekcije celjskega okrožja priredila takšna prijateljska srečanja, posebno velja to za Celjski šahovski klub in šahovsko društvo »Kovinar« iz Gaberja.

PIONIRJI IZ VOJNIKA IN LJUBEČNE NA IZLETU V ZAGREBU

Društvo prijateljev mladine občine Škofja vas je priredilo izlet v Zagreb. Udeležilo se ga je 70 pionirjev in pionirk. Izlet je bil za vse nepozaben dogodek, nekateri so se celo prvič vozili z vlakom. Največje veselje je bilo zanje v Maksimiru, kjer so si ogledovali razne živali, katerim včasih niti imena niso vedeli. Vozili so se tudi s čolni po ribniku.

Društvo prireja že nekaj let sem izlete za otroke. Bili so že na Bledu, v Ljubljani in Postojni. Iniciativo za zadnji izlet v Zagreb je imela tov. Majcenova iz Zadobrave.

Gibanje prebivalstva v Celju

GIBANJE PREBIVALSTVA V CELJU

Od 4. do 11. avgusta se je rodilo 29 dečkov in 29 deklic.

POROČILI SO SE:

Fotograf Kokel Vinko in trgovska pomočnica Osojnik Julijana, oba iz Celja; tovarniški delavec Vinkler Franc in delavka Mešiček Marija, oba iz Celja; tapetnik Fridrih Ivan in šivilja Cesar Angelca, oba iz Celja; rudar Medved Janez in kuharica Zemljan Alberta, oba iz Trnovelj; predmetni učitelj Rataj Oskar iz Rogaške Slatine in knjigovodkinja Jagodič Zofija iz Celja; topilec Dakič Uroš in natakarica Haler Frančiška, oba iz Celja; grad. delavec Hohnjec Ivan in perica Gorenjak Marija, oba iz Celja; posestnik Medved Stanislav in posestnica Kandolf Marija, oba iz Celja in upokojenec Curk Andrej in šivilja Zelenko Elza, oba iz Maribora.

UMRLI SO:

Upokojenec Pikl Ivan, star 89 let iz Celja; čevljar Kračun Mirko, star 63 let iz Loč pri Poljčanah; delavec Kotnik Franc, star 43 let iz Teharja; upokojenec Zupanc Henrik, star 59 let iz Celja; dojenček Maček Leopold iz Bukovžlaka; gospodinja Krumpak Katarina, stara 22 let iz Bukovja; posestniška hči Hrustelj Marija, stara 30 let iz Podkraja in dojenček Savič Savo iz Celja.

v celjski okolici

Od 3. do 10. avgusta je bilo rojenih 5 dečkov in 8 deklic.

POROČILI SO SE:

Mujbegovič Muhamed, mizar iz Bijeline in Cepuš Zofija, uslužbenka, stanujoča v Debrem, obč. Rečica; Cepuš Avgust, železničar iz Debra in Zupančič Anica, tov. delavka, stanujoča v Debru; Brinar Anton, tekstilni tehnik iz Ladkove vasi in Založnik Frančiška, knjigovodkinja, stanujoča v Šempetru v Sav. dol.; Rojšek Alojz, krojač iz Zg. Grušovelj in Antloga Marija, poljska delavka, stanujoča v Gotovljah, obč. Žalec; Korošec Franc, uslužbenec iz Vezovja-Slivnica in Sajtl Ljudmila, učiteljica, stanujoča v Kalobju—Slivnica; Maroh Janez, zidar iz Kasaz, obč. Petrovče in Pajk Antonija, tov. delavka, stanujoča istotam; Apnar Jožef, čevljarski pomočnik, iz Petrovč in Rehar Justina, trgovska pomočnica, stanujoča v Petrovčah.

UMRLI SO:

Horjak Amalija, prevžitkarica iz Lokavca, obč. Rimske Toplice, stara 80 let; Završek Kristina, otrok kmeta iz Gozdeca, obč. Laško, stara 5 mesecev; Žekar Mihael, prevžitkar iz Hrastja, obč. Žusem, star 85 let; Ferlič Jakob, posestnik iz Topolova, občina Lesično, star 60 let; Šumljak Vida, delavka iz Vranskega, stara 20 let; Fidler Andrej, kmet iz Ogorevca, obč. Šentjur, star 61 let; Grejan Uršula, prevžitkarica iz Kamena, obč. Šentjur, stara 75 let; Turk Alojzija, gospodinja iz Rifnika, stara 71 let; Škorjanc Karl, kmet iz Babne gore, obč. Slivnica, star 52 let in Goršek Martin, kmet iz Megojnic, star 72 let.

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA SLUŽBA

Dne 17. 8. 1952 tov. dr. Sevšek Maksim, Celje, Ljubljanska cesta 36. — Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote opoldne do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

KINO

KINO METROPOL
Od 14. do 20. avg., ameriški barvni film »PLAMEN IN PUŠČICA«
Od 21. do 26. avgusta, italijanski film »BREZ MILOSTI«

KINO DOM
Od 15. do 20. avgusta, ameriški film »MERTON PRI FILMU«
Od 21. do 26. avgusta, ameriški film »BOJEVITI O'FLYNN«

Nedavno se je vrhovni komandant sil Atlantskega pakta v Evropi general Eisenhower vrnil v ZDA po 37-letni službi v ameriški vojski, ker bo kandidiral za novega predsednika ZDA na novembrskih volitvah. Mesto vrhovnega komandanta v Evropi je prevzel general Ridgway. Na washingtonskem letališču sta generala Eisenhowerja pozdravila med drugimi tudi predsednik Truman in vojni minister ZDA Frank Pace (drugi z desne, med Trumanom in Eisenhowerjem), kateri se je ravnokar mudil na prijateljskem obisku v Jugoslaviji

OBJAVE IN OGLASI

OBVESTILO

Mestni ljudski odbor Celje, sklicuje 22. avgusta 1952 ob 8. uri sejo MLO.

Seja bo v prostorih Kluba ljudskih poslancev v Jurčičevi ulici s sledečim dnevnim redom:

1. *Poročilo o izvršitvi sklepov zadnje seje.*
2. *Reorganizacija aparata Gospodarskega sveta MLO Celje.*
3. *Razprava o predlogih Gospodarskega sveta.*
4. *Razno.*

V Celju, dne 12. avgusta 1952.

Mestni ljudski odbor

Predsednik:
Jerman Riko

DEMONSTRACIJA S KMETIJSKIMI STROJI

Na Mestni ekonomiji Lava bo v soboto 31. avgusta od 8. do 18. ure demonstracija s kmetijskimi stroji domače proizvodnje. Po končani demonstraciji bo razprava o delovanju strojev, ki jo bodo vodili priznani kmetijski strokovnjaki.

Vabimo vse napredne kmetovalce, da si demonstracijo s kmetijskimi stroji in kmetijsko razstavo ogledajo v čim večjem številu.

Odbor za proslavo 500-letnice Celja

EKONOMIJA CELJE

nudi vsem hotelom restavracijam in ostalim gostinskim podjetjem ter privatnim potrošnikom po konkurenčnih cenah dnevno sveže pridelke, med drugim: paradižnik, papriko, zelje, korenček, rdečo peso, kumarce itd.

Večje količine dostavljamo na dom. Potrošniki, nabavite zelenjavo za konserviranje. Obiščite naše bogato založene prodajne mize na mestni tržnici, kjer boste solidno postreženi po najnižjih cenah.

O B J A V A

Zaradi popravila mostu preko potoka Medija v Stopah pri Zagorju, bo cesta II. reda št. 336 Trojane—Izlake—Zagorje v Stopah zaprta za vsak promet.

Zapora ceste traja od 6. 8. 1952 do nadaljnjega. Lažji tovorni in osebni promet je preusmerjen na lokalno cesto preko Podkraja pri Zagorju. Promet za težja tovorna in osebna vozila je usmerjen iz Celja in Ljubljane preko M. Reke—Podmeja—Slačnik—Zagorje.

Zaradi popravila lesenega mostu preko Save v Trbovljah bo cesta Trbovlje-mesto—žel. postaja Trbovlje—zveza z zasavsko cesto za vsak promet zaprta od 18. do 22. avgusta.

Promet se preusmerja za smer Zagorje preko Slačnika za smer proti Hrastniku pa Trbovlje—Sv. Marko—Hrastnik.

R A Z P I S

Ribiška zadruga Celje razpisuje mesto oskrbnika za svojo ribogojnico v Zvodnem pri Celju.

Prednost ima oženjen prosilec brez otrok, ki ima zanimanje in veselje do ribogojstva.

Lepo stanovanje, oddaljeno 1 uro od Celja, v novi stavbi na razpolago. Plača po dogovoru.

N A J D E N O

Uslužbenci župnišča v Celju so v celjskih cerkvah našli razne denarnice, in sicer:

1 rdečerjavo listnico z vsebino 70 din gotovine in kmečkimi boni v vrednosti 37 din.

1 temnorjavo listnico s 151 din gotovine, dvemi potrdili na ime Hren Ivan in dvema odrezkoma obračunov. 1 temno listnico z začasno osebno legitimacijo na ime Hacin Pavla. 1 svetlosivo denarnico z 71 din gotovine, komadičem verižice, 1 križcem, 1 svinčnikom in plačilnim listom na ime Gobec Ivan. 1 denarnico na zadrgo z neveljavnim 100 dinarskim bankovcem. 1 črno denarnico z neveljavnim 500 dinarskim bankovcem in 113 din gotovine. 1 črno denarnico, novo s 23,50 din gotovine in poštnim odrezkom ter 1 zlat poročni prstan.

Ker so bile denarnice v župnišču zaseženo, obveščamo lastnike, da jih lahko dvignejo na ONZ Celje-mesto, soba štev. 6.

PRODAM krojaško žensko pupo in krojaški likalnik. Naslov v upravi.

ŠPORTNI VOZIČEK globok prodam. Naslov v upravi lista.

PRODAM hišo z 81 a zemlje v Teharju. Pojasnila dobite: Celje, Plečnikova 14.

PRODAM dobro ohranjen »Singer« šivalni stroj. Naslov v upravi lista.

PRODAM ali zamenjam dobro ohranjen klavir »Boesendorf«. Naslov v upravi lista.

ŠIVALNI STROJ zastavim ter dam v uporabo za takojšnjo posojilo 15.000 din. Naslov v upravi.

RADIO »Minerva« 5-cevni zamenjam za star pianino. Event. razliko doplačam. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM lepo dvosobno stanovanje v mestu, po možnosti za enakega na Hudinji ali Spodnjih Trnovljah. Naslov v upravi lista.

SONČNO STANOVANJE (kuhinja, 3 manjše sobe s parketom) na Ljubljanski cesti, zamenjam za dvosobno v mestu. Naslov v upravi lista.

VEČ KLEPARSKIH POMOČNIKOV sprejme podjetje Dolžan, Celje. Plača po dogovoru.

PREKLICUJEM osebno izkaznico št. 2281, na ime Štorman Ana, Celje.

Od 30. avgusta do 14. septembra 1952 bo v Celju v e l i k a

G o s p o d a r s k a r a z s t a v a

Razstavljala bo industrija, obrt in trgovina Celja in celjskega bazena. Posebna kmetijska razstava bo prikazala najmodernejše kmetijske stroje, moderno obdelovanje zemlje, živinorejo in male živali

Izkoristite polovično vožnjo od 29. avgusta do 9. septembra 1952

Stane Terčak 34

Ž i v i z i d

Komandanti so rinili s svojimi bataljoni po globokem snegu, vsak na svojem ozkem sektorju. Na levi se je zaganjal Efenko, toda ni mogel prav ugrizniti. V sredini se je zvijal Mičo, prijel, toda zopet izpustil. Na cesto je kar škropilo drobce kamenja. Svinčenke so ga drobile, da je odletaval drobir v zrak in se trkljal s pobočja po zmrzli, sneženi skorji na cesto.

Milenko Knežević, komandant bataljona Trinajste udarne brigade, se je motovilil že nekaj časa tik ob cesti v jarku in iskal šibko točko, skozi katero bi se prerinilo vsaj nekaj bombašev k švabskim zasedam. Prisloniti se je hotel tesno na pobočje Pohorja in se prebiti po snegu do mitraljeznih gnezd, ki so nam branila prehod.

Komandant Milenko! Ni bilo borca v diviziji, ki bi Milenka ne poznal. Takega fanta ne moreš pozabiti, dokler živiš. O Milenkovih drznih dejanjih se je mnogo govorilo pri tabornih ognjih. Bil je mlad, pridružil se nam je v borbah pri Kočevju s komandantom Mičem Došenovićem. Bil je srednje postave, živahen, vedno dobre volje. Na Štajerskem je bil glede popularnosti naslednik komandanta Maroka, ko je ta odšel na Dolenjsko.

Milenko se je večkrat poigral z življenjem. Da, Milenko se je znal poigrati! Ko smo bili v Zavodnji, je prijahal na belem konju v Šoštanj, ki je bil zaseden s Švabi. Podil se je po mestu in streljal na ulične svetilke. V Savinjskih planinah, ko je zmanjkalo bataljonom municije, je valil na prodirajoče Švabe skale in jih gnal do Radegunde. Ni bilo juriša, da bi ne bil tudi Milenko zraven. Toda, kakor se je poigrala usoda z Ronkom na Graški gori, tako se je poigrala tudi z njim. Milenko ni padel v borbi. Tik pred osvoboditvijo se je pomikal s svojo brigado po vzhodnem robu Pohorja. Pri Šmartnem na Pohorju ga je smrtno pogodil rafal švabskega šarca na daljavo več kakor tisoč metrov. Milenkova mati je z njim izgubila sedmega, zadnjega sina v veliki domovinski vojni.

Zopet je zahrumelo po cesti, ki drži iz Doliča. Zmrzla zemlja se je tresla pod težkimi kolosi. Tankovske gosenice so na široko orale sneg. Bataljoni so se prihulili k zemlji, pripravljeni na skok.

Napočil je trenutek, ki ga je Milenko težko pričakoval. Tik za tanki so se utrnile temne sence preko ceste. Bombaši z Milenkom na čelu so se zagrizli v rebri Pohorja. Za njimi so se usule dolge salve na cesto in na kozjaške obronke. Toda bile so prepozne, prepozne samo za hip. Milenka in njegovih niso mogle več doseči. Bili so pod bregom v mrtvem kotu. Smrt je hlastala po ozračju preko njihovih glav in tolkla v praznino.

Milenko se je prihulil. Zbiral je moči in čakal. Na cesti je zopet vzplamtela borba. Vnovič so zasikale rakete v bledi, komaj zaznavni jutranji svetlobi. Hropeče so udarjale skozi zrak mine. Švabi so hoteli z močnim zapornim ognjem zaustaviti borce do jutra na črti, ki so jo zasedli. Vedeli smo, da je potem borba izgubljena in prehod na Pohorje onemogočen.

Ko je letelo po zraku najgosteje in je dolina ječala, kakor bi se odpiral pekel, se je utrgalo tudi v rebreh Pohorja, kjer so bili Švabi. Kar šest ročnih bomb je udarilo naenkrat. Za hip se je posvetilo in topo, globoko zarjovelo na ozkem pasu. Po nekaj sekundah se je isto ponovilo desno od prvih pokov. Na ozkem pasu ob cesti je v trenutku prenehalo sikanje. Nekaj sto metrov nad cesto pa so se kakor plaz utrgali divji kriki in pretresali mozeg. Bila je borba moža proti možu. Milenko je mesaril Švabe.

Komandant Nace se je zakadil kakor obseden s svojim bataljonom preko ceste. »Fantje, sedaj!« je izgoltal.

V tem trenutku sta pod točo krogel prekoračila nevarno mesto tudi komandanta Mičo in Efenko s svojima bataljonoma. Vsi so rinili k položaju, ki ga je trgal in grizel mladi Bosanec Milenko.

Frici so postali zaradi nenadnega prodora vsi zbegani. Položaja, ki jim ga je za trenutek iztrgal iz rok Milenko niso znali takoj obraniti. Bili so neodločni. Kakor klin se je zaril v njihove postojanke pritok svežih moči. Na desni in levi so hip nato spoznali položaj in začeli pritiskati s podvojenimi močmi. Švabske klešče so se začele zapirati. Pojavil se je tank, ves temnosiv, in začel rigati kar križem v strmine. Za vsako ceno so hoteli ustaviti glavnino na kozjaški strani. Na vznožju Pohorja pa je hrumela zagrizena borba za ozek prostor med švabskimi položaji. Po strmini so se prebijali v žep zadnji Mičevi borci. Za njimi je zevala praznina. Zveze ni bilo, glavnina Štirinajste udarne divizije se ni pojavila. Žep se je z vsakim trenutkom zoževal. Zamrzli partizanski mitraljezi so molčali. Mičevi borci so se umikali v višje lege, ker je bilo nevarno, da jih v žepu zaduše in skienejo okrog njih obroč. Nazaj h glavnini se je bilo nemogoče prebiti. Komandant Mičo se je pod streli švabskih mitraljezov pomikal v strmine Pohorja na sektorju Paka—Tolsti vrh.

Na vitanjski strani je pozdravila borce, ki so rinili v gozdove Pohorja, bledožareča sončna obla.

Zimsko jutro se je rodilo na vzhodu . . .